

Zpravodaj Univerzity Pardubice

číslo 54 / březen 2008

univerzita

Od ledna má univerzita sedmou fakultu – Fakultu elektrotechniky a informatiky

K 1. lednu se dosavadní Ústav elektrotechniky a informatiky přeměnil na novou samostatnou, v pořadí sedmou fakultu univerzity – Fakultu elektrotechniky a informatiky. Navazuje na činnost vysokoškolského ústavu, založeného v roce 2002, a to jak v oblasti vysokoškolského vzdělání, tak v oblasti vědeckovýzkumných aktivit. Její založení schválila Akreditační komise na svém zasedání 20. listopadu 2007 a Akademický senát Univerzity Pardubice dne 11. prosince 2007.

Prof. Ing. Pavel Bezoušek, CSc., v současné době pověřený řízením fakulty do ustavení všech jejích orgánů, ke vzniku fakulty dodává:

„Nejen Pardubický kraj, ale i celý severovýchodní region Čech má velmi dlouhou tradici elektrotechnického a elektronického průmyslu, která byla vždy spojena s vlastním výzkumem a vývojem. V uplynulých letech zde byly rozvinuty špičkové technologie, zejména v oblasti radiolokace a rádiové komunikace. Domácí i zahraniční firmy podnikající v tomto regionu potřebují stále novou vysokoškolsky kvalifikovanou pracovní sílu i výzkumně vývojové zázemí, které jim může poskytnout kvalifikované akademické pracoviště. Proto byly postupně vytvářeny podmínky pro vznik fakulty Univerzity Pardubice poskytující terciární vzdělání v oblasti elektroniky, komunikačních, informačních a řídicích technologií ve všech stupních (tj. bakalářském, magisterském, doktorském) a v různých formách (tj. prezenční, kombinované i celoživotní).“

Bakalářský studijní program Informační technologie se stejnojmenným oborem byl akreditován v roce 2001 jako celouniverzitní studijní program. Pro zabezpečení výuky studijního programu vznikl od 1. ledna 2002 Ústav informatiky Univerzity Pardubice. V roce 2003, při akreditaci dalšího bakalářského studijního programu Elektrotechnika a informatika s oborem Komunikační a mikroprocesorová technika, byl přejmenován na Ústav elektrotechniky a informatiky.

Na počátku roku 2007 byly akreditovány magisterské studijní programy navazující na bakalářské programy a obory, jejichž absolventi získávají titul „inženýr“, a je předpoklad brzkého rozvoje i studia doktorského.

Nová fakulta vychovává v současnosti odborníky ve 4 studijních oborech a v letošním akademickém roce na ní studuje 760 vysokoškoláků. V pětiletém horizontu se předpokládá, že bude mít fakulta přibližně jeden tisíc studentů.

Studijní program Informační technologie je zaměřen na přípravu odborníků se znalostmi potřebnými pro navrhování, realizace a provozování informačních systémů na podporu poznávacích, správních a řídicích činností podniků a institucí. Absolventi najdou uplatnění ve firmách a organizacích,

1. shromáždění akademické obce ve čtvrtek 3. 1. 2008 při příležitosti založení FEI

laboratoře a učebny fakulty

kteří se zabývají vývojem a správou softwaru, databází a informačních systémů a jejich provozováním, jako technici, analytici programátoři, správci databází, správci sítí, jako pracovníci projekčních a provozních útvarů specializovaných softwarových firem, v oblasti informačních služeb, HW a SW prostředků. Jde zejména o pozice pracovníků, kteří budou řídit, ovládat, udržovat, testovat a kontrolovat nebo opravovat složitá zařízení a systémy využívající informační technologie. Vedle bakalářského oboru IT byl nově akreditován obor Řízení procesů.

Studijní program Elektrotechnika a informatika reaguje na potřebu kvalifikovaných, vysokoškolsky vzdělaných odborníků ve firmách a organizacích, které se zabývají provozem, údržbou, výrobou či správou komunikační, automatizační a zabezpečovací techniky, ale i v ostatním průmyslu, dopravě a spojích a odvětvích zaměřených na komunikační techniku, přenos a zpracování signálu a informace a na aplikaci mikroprocesorů a počítačů při řízení, kontrole, ovládání i diagnostice elektronických systémů a zařízení.

Podle volby povinně volitelných předmětů jsou absolventi připraveni pracovat buď v oblasti komunikačních, nebo řídicích systémů, v oblasti digitální techniky zpracování signálů, případně v oblasti zpracování a přenosu multimediálních signálů.

Zájem o takto vzdělané absolventy v praxi je značný, proto by počet absolventů měl z letošních necelých 50 během pěti let vzrůst na cca 300 ročně.

Ředitel vysokoškolského ústavu prof. Bezoušek byl rektorem prof. Jiřím Málkem pověřen řízením fakulty do zvolení všech samosprávných orgánů nové fakulty podle zákona o vysokých školách (akademického senátu, kandidáta na funkci děkana, vědecké rady, disciplinární komise), které proběhne v prvních měsících roku 2008.

Při příležitosti vzniku nové Fakulty elektrotechniky a informatiky se ve čtvrtek 3. ledna 2008 dopoledne sešli v univerzitní aule studenti a akademičtí pracovníci na shromáždění akademické obce.

*Ing. Valerie Wágnerová
kancléřka*

Uděleny dva čestné doktoráty a slavnostně uvedena do funkce děkanka Fakulty ekonomicko-správní

V pondělí 4. února se na univerzitě uskutečnila jedna z největších akademických slavností letošního akademického roku.

Dvěma významným, mezinárodně uznávaným osobnostem české vědy byl udělen titul „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice:

- **filosofovi prof. PhDr. Radimu Paloušovi, CSc.**
za mimořádný přínos v rozvoji oboru filosofie a filosofie výchovy,
- **doktorce chemických věd Ing. Blance Wichterlové**
z Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského Akademie věd ČR za mimořádný přínos v rozvoji oboru fyzikální chemie se zaměřením na heterogenní katalýzu.

Rektor Univerzity Pardubice prof. Ing. Jiří Málek, DrSc. udělil oběma kandidátům tuto čestnou akademicko-vědeckou hodnost na návrh vědeckých rad univerzity a Fakulty filozofické a Fakulty chemicko-technologické jako ocenění dlouholeté

spolupráce kandidátů s fakultami univerzity a za zásluhy o rozvoj vzdělanosti, vědy a vědeckého poznání.

Součástí akademického obřadu bylo i slavnostní uvedení do funkce nově jmenované **děkanky Fakulty ekonomicko-správní doc. Ing. Renáty Myškové, Ph.D.**

Do čela na studenty nejpočetnější fakulty univerzity ji zvolil Akademický senát Fakulty ekonomicko-správní na svém zasedání dne 7. listopadu 2007 a rektor ji jmenoval s účinností od 1. ledna 2008 děkankou Fakulty ekonomicko-správní na následující čtyřleté funkční období do konce roku 2011. Slavnostní shromáždění tudíž tento konstitutivní akt jmenování dovršilo aktem deklarativním, tedy slavnostní instalací do funkce. V rámci slavnostního akademického obřadu pronesla děkanka fakulty krátké proslovení a byli představeni čtyři proděkani fakulty:

- doc. Ing. Ilona Obršálová, CSc., proděkanka pro vnější vztahy a rozvoj, zástupkyně děkanky,

- prof. Ing. Jan Čapek, CSc., proděkan pro vědu a tvůrčí činnost,
- doc. Ing. Pavel Petr, Ph.D., proděkan pro studium a pedagogickou činnost,
- Ing. Romana Provazníková, Ph.D., proděkanka pro vnitřní záležitosti fakulty.

Slavnostní akademický obřad Univerzity Pardubice proběhl za přítomnosti mnoha významných hostů, členů Parlamentu ČR, představitelů města i kraje, představitelů více než desítky českých vysokých škol a patnácti oborově blízkých fakult a zástupců řady dalších institucí a partnerských společností spolupracujících s Univerzitou Pardubice a jejími fakultními pracovišti.

(vw)

Laudatio na profesora Radima Palouše

Dnešní laureát čestného doktorátu Univerzity Pardubice, pan profesor doktor Radim Palouš, se narodil 6. listopadu 1924 v Praze. Po maturitě studoval na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy, kde byl žákem Jana Patočky. Pod jeho vedením napsal a obhájil rigorosní práci Masarykovo filosofické mládí. V roce 1957 absolvoval Přírodovědeckou fakultu Vysoké školy pedagogické, obor chemie. Na fakultě zůstal – jeho „gravitace k filosofii“ však díky kontaktům s Janem Patočkou sílila. Není divu, že se o deset let později, už jako akademický pracovník Pedagogické fakulty UK, habilitoval v oboru filosofie výchovy. Habilitační spis Škola moderního věku byl připraven k vydání. Vyjít už nestihl, Radim Palouš byl označen za nepřítel socializmu a hned na počátku normalizace byla sazba knihy rozmetána. Před okamžitým vyhozováním ho zachránily úspěchy katedry, již vedl, v didaktické technice. Jakmile podepsal Chartu 77, byl jeho osud zpečetěn. Výpověď následovala hned po podpisu, po ní invalidní důchod, kariéra topiče a časté pobyty v Bartolomějské a dalších zařízeních ministerstva vnitra.

Ve vědecké práci pokračoval, organizoval ilegální bytové semináře a aktivně se jich účastnil; jeden z nich – Kampademie – probíhal v bytě jeho rodiny na Kampě. Byl autorem a editorem četných samizdatových publikací. Vyšel z koncepcí Jana Patočky, vždy se k nim hlásil, ale současně je tvůrčím způsobem rozvinul.

Profesor Palouš zdůrazňuje celostní pojetí dějinných věků v rámci příběhu „svět“. Věk po poslední etapě „eurověku“, po novověku, nazývá „světověkem“, a edukační aspekty jsou v něm na předním místě. Edukací nerozumí totální zmocňování se, nýbrž odpovědnou spoluúčasť. Ovlivnil ho i Komenský a jeho emendace obracející se k Bohu. Také odkaz Ber-

narda Bolzana, Čecha i Němce, je v Paloušově pojetí začleněn do dějin české „spirituality“: od Bolzana vede cesta přes Franze Brentana, Edmunda Husserla a Tomáše Masaryka opět k Patočkovi. Osnovou českého myšlení je podle Palouše filosofie.

Jak vyplývá z Paloušovy práce Totalismus a holismus, ze dvou konceptů celkovosti, totalismu a holismu, volí holismus, „pluralitu a polyformitu, ... tajemství a nezbadatelnost,“ různé způsoby postřehování pravdy o světě.

Dalším jeho tématem je téma svobody: „Je jednání tak, jak se mi zachce, jednáním skutečně svobodným?“, ptá se profesor Palouš. „Co určuje to či ono ‘mé’ okamžité chtění? Je to náhodný sklon? Jestliže rozhoduje náhoda, pak to zajisté nejsem já, nýbrž jakási anonymní souhra faktorů, která určuje moje chtění. ... A tak ‘moje’ rozhodování není vlastně svobodným činem mého já. Avšak ve chvíli, kdy si uvědomujeme, co všechno mě ovlivňuje či může ovlivňovat, podstupujeme ...

od onoho 'sebe', zanořeného do nejrůznějších determinant, a osvobozujeme se pro jakési vlastnější já, které překročí ... zdánlivě svobodnou, vlastně nesvobodnou bytost, zvanou 'já'."

„Paloušova životní pouť tak svědčí o tom filosofování, které je bojem s temnotou a racionálním projasněním existence“, řekl jeden z jeho žáků. Je v logice věcí, že profesor Palouš patřil v roce 1989 k iniciátorům společenských změn. Vrátil se mezi studenty, konečně byl jmenován profesorem. Od ledna 1990 do února 1994 zastával funkci rektora Univerzity Karlovy. Přednášel na vysokých učeních několika kontinentů. Dostalo se mu zaslouženého uznání: za jiné jmenujme ale-

spoň cenu Akademie věd ČR za edici souboru Patočkových komeňan a mezinárodní Komenského cenu. Stal se čestným členem řady grémií doma i v cizině, dostalo se mu několika čestných uznání, mj. zlaté medaile Univerzity Karlovy. Čestný doktorát obdržel na univerzitách v Krakově, Lichtensteině, Yorku, Edinburghu, v Pittsburghu, Omaze, Betlehemu a v Soulu.

Vážený pane profesore, „rytíři hodnot“ dle Paula Ricoeura, jsme velmi hrdí na to, že čestný doktorát Univerzity Pardubice může být dalším z vyznamenání, jež vám právem náleží.

prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.

Projev prof. PhDr. Radima Palouše, CSc., dr.h.c.

Magnificentia, spectabiles, honorabiles, collegae carissimi atque clarissimi, cives academici, paní a pánové!

Děkuji velice za udělení doktorátu honoris causa na zdejší univerzitě. Mám zvláštní důvod k díkům od srdce, neboť je to první čestný doktorát, který dostávám na české univerzitě – univerzitě, jejímž základem byla a je chemie, které jsem věnoval 10 let svého života v oboru analytické chemie. To mě jako filosofa kvalifikovalo studovat mimo jiné transdisciplinární souvislosti přírodovědně humanistické.

Co má vysokoškolské vzdělávání v chemii či v přírodovědě vůbec společného s filosofií? Vysokost – znamená zde stálý vzestup výš, ono překračování dosavadních met a výstup vzhůru. Vysoké vzdělávání není jen předáváním vědomostí, dovedností a návyků, nýbrž dobrodružství poznání, riskantní badatelské putování od známého k neznámému. (Zde příklad z laboratoře se svíčkou: údiv – div – řecky *trauma*, podle *Platona počátek filosofování*).

A ještě společensko-politický dodatek k instituci, která se označuje za učení vysoké. Univerzita – co to je za vzdělávací instituci, když se jmenuje univerzita? Je to školská polymathie? Podle J. A. Komenského (zřejmě inspirován Campanel-

lou) v Lexiconu pansophicum universale znamená uni-ver-sum to k jednomu obrácené: IN UNO VERSUM, tedy nikoli všeznalectví, nýbrž mířící za tím podstatným, jež je v každém oboru sice jiné, nicméně vydává se za to, co je pravé, vydává se pravdě, ne libovůli. Říkáme, že univerzitní půda je tuskulem distancovaným od pragmatického bezprostředního tlaku politického i korupčního či jiného. Hovoří se o akademické svobodě.

Slovo Akadémos je původně vlastním jménem řeckého héra Akadéma, podle něhož hájemstvím bylo parkovité předměstí Athén. Filosofickou školu AKADEMIA založil r. 387 př. Kr. n. Sókratův žák Platón. Jak se k akademickému místu chovat, to naznačuje Sókratés v dialogu Faidros III, 238 D. Sókratés upozorňuje nejen na posvátnost místa, které zřejmě spolupůsobilo. „Nezdá se milému Faidrovi též, že se se Sókratés stalo něco božského. Místo je tomu příznivé: jsou přece v háji zasvěceném nymfám a bohu tekoucích vod Achéloovi, je tam bůh Pan a cikády připomínají dárkyně zpěvu Múzy. Ať se Faidros nediví, bude-li Sókratés při řeči zachvácen božskou extází a bude-li málem hovořit v dithyrambech.“ Ona sókratovská extáze ovšem není ničím jiným než – etymologicky z řeckého ek-stasis – ex-tazí = vytržením, vytažením z všednodenních determinant, je věrností samotnému logu – předmětu rozhovoru a svobodnou nezávislostí na efemerních tlacích – například na popularitě a přízni polis. Hovoří se o akademické svobodě. Zvláštní: vysoké školství se v průběhu posledních dvou století stávalo čím dál tím víc institucí pragmaticky potřebnou pro fungování společnosti, protože vysoká vzdělanost má své ekonomické důsledky – právě to ji ohrožuje v její badatelské nezávislosti! Univerzita tedy nesmí zanedbávat své „vysoké“ poslání. Je nejen třetím školským stupněm svou starostí o vzdělanost společnosti, je též neopominutelně tím místem, kde lidstvo kráčí dál.

Přeji akademické půdě do příštích let, aby co nejpevněji podržovala oddanost svému svobodnému poslání.

Quod bonum, felix, faustum fortunamque eveniat!

prof. PhDr. Radim Palouš, CSc., dr.h.c.

Laudatio na doktorku chemických věd Ing. Blanku Wichterlovou

Je pro mne neobyčejnou ctí, že vám z funkce děkana Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice mohu představit honorandku paní inženýrku Blanku Wichterlovou, doktorku chemických věd, která za krátký okamžik vstoupí mezi čestné doktory naší univerzity.

Naše dnešní honorandka studovala v letech 1956 – 1961 na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze. V roce 1964 obhájila kandidátskou disertační práci na Ústavu fyzikální chemie Československé akademie věd. V roce 2001 získala hodnost doktora chemických věd na Slovenské technické univerzitě v Bratislavě. Jmenovaná působí od roku 1961 na Ústavu fyzikální chemie Jaroslava Heyrovského Akademie věd České republiky, kde postupně zastávala funkce: asistentky, samostatné vědecké pracovnice, vedoucí skupiny katalýza na zeolitech, zástupkyně ředitele ústavu, vedoucí oddělení katalýzy. V současné době je místopředsedkyní Vědecké rady Akademie věd ČR.

Ing. Blanka Wichterlová, DrSc., se významně etablovala v mezinárodní vědecké komunitě v oblasti studia syntézy pevných katalyzátorů na bázi multikomponentních systémů krystalických oxidů a kovů, strukturní chemie pevných látek, spektrální analýzy pevných látek a adsorbátů na površích a jejich relací k heterogenní katalýze v kyselých a redox reakcích se zaměřením na syntézu a transformaci uhlovodíků, selektivní oxidaci uhlovodíků a též na ekologicky významný rozklad a selektivní redukci oxidů dusíku na molekulární dusík. Vědeckou aktivitu dokládá 160 původních prací v renomovaných odborných časopisech, 3 přehledné práce, 3 patenty a 3 plenární přednášky na významných mezinárodních konferencích. Jejich úroveň nejlépe potvrzuje cca 1500 citací a Hirsch-index 29.

Honorandka je mezinárodně uznávanou pracovnicí, která působila a působí jako koordinátorka projektů NSF (USA-CZ Science & Technology) „Catalytic NO_x abatement“, projektu společnosti Air Products and Chemicals „Metal Ions in Zeolites“, evropských projektů COST „Structure of Metal Ions in Oxide Matrices“, projektu „Advanced Nanostructured Metal/metal-oxo/matrix Catalysts for Redox Processes. Application for NO_x Reduction to Nitrogen“ a sítě excellence Evropské unie „Integrated Design of Catalytic Nanomaterials“. Nelze opomenout její členství v edičních radách časopisů *Studies in Surface Science and Catalysis*, *Catalysis Reviews*, *Microporous and Mesoporous Materials*, *Research on Chemical Reaction Intermediates* a *Journal of Catalysis*.

Taktéž je nutné uvést aktivní členství v profesních organizacích Česká společnost chemická a International Zeolite Association, členství v radách International Association of the Catalytic Societies a European Federation of the Catalytic

Societies, kde v letech 2000 – 2001 zastávala funkci vice-prezidenta.

Ing. Blanka Wichterlová, DrSc. se významně podílí na spolupráci s Fakultou chemicko-technologickou Univerzity Pardubice, a to jak po stránce vědeckovýzkumné, tak i po stránce vzdělávací. Svědčí o tom společné řešení čtyř projektů Grantové agentury České republiky, devět společných publikací v časopisech s významným impakt indexem. Působila jako vedoucí, resp. školitelka diplomových a disertačních prací. Vysohou úroveň těchto prací potvrzují následná ocenění doktorandů a diplomantů: Jurečkovy nadace za kvalitu diplomové práce, nejlepší diplomová práce v kategorii Technologie organizované Českou společností chemickou, dvě ocenění absolventů doktorského studijního programu cenou ministra školství, mládeže a tělovýchovy pro vynikající absolventy a I. cena francouzského velvyslanectví v České republice a společnosti Rhodia, jakož i několik cen pro doktorandy od odborné skupiny katalýzy České společnosti chemické.

Výše uvedené údaje svědčí o tom, že Ing. Blanka Wichterlová, DrSc. je odborně vyhraněnou osobností s bohatými teoretickými znalostmi a praktickými experimentálními zkušenostmi, které je schopna účinně sdělovat a předávat dalším generacím studentů a mladým vědeckým pracovníkům. Není sporu o tom, že jmenovaná je ve vědeckém oboru svého bádání osobností uznávanou, těšíci se respektu vědecké a odborné společnosti.

Magnificence, cives academici, s potěšením vám sděluji, že Vědecká rada Fakulty chemicko-technologické po seznámení se s celoživotním dílem honorandky a jejím podílem na rozvoji vědecké spolupráce naší univerzity a Akademie věd ČR dospěla k rozhodnutí navrhnout rektorovi Univerzity Pardubice, aby jmenoval Ing. Blanku Wichterlovou, DrSc. doktorem honoris causa Univerzity Pardubice.

prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc.

Projev Ing. Blanky Wichterlové, DrSc., dr.h.c.

Vaše Magnificence pane rektore,
páni rektorů, honorabilis pane promotore,
spectabiles páni děkani,
vážení kolegové a kolegyně, vážení hosté, dámy a pánové,
je mi velkou ctí, že dostávám dnes čestný doktorát Univerzity Pardubice na základě doporučení Vědecké rady Fakulty chemicko-technologické a z rozhodnutí vědecké rady vaší univerzity. Věřte, že si tohoto ocenění nesmírně vážím. Je to pro mě ocenění od významné instituce s dlouholetou vědeckou tradicí. Základ vaší univerzity při jejím založení tvořila Vysoká škola chemicko-technologická v Pardubicích, která od roku 1950 získávala postupně věhlas v řadě oborů chemie, ve fyzikální, organické a analytické chemii, v syntéze materiálů a ve vývoji chemických technologií. Pro mne a moji generaci bylo české vysoké školství v oblasti chemie a technologie vždy spojeno se dvěma významnými školami, VŠCHT v Pardubicích, dnes Univerzitou Pardubice, a mateřskou VŠCHT v Praze.

Mé působení je od začátku víceméně spojeno s částí fyzikální chemie, a to jak ještě ve škole, tak na akademii věd. Měla jsem to štěstí, že našimi učiteli na VŠCHT byli v té době docenti Arnošt Reiser a Eduard Hála. Po válce, když mohli vystudovat, ujali se budování tohoto předmětu s velkou invencí a systematičností. Jejich přednášky jsou pro nás nezapomenutelné, stejně jako jejich postoje v té době. Přesto tehdejší vedení školy dosáhlo propuštění Eduarda Hály a mnoha členů profesorského a pedagogického sboru. Arnošt Reiser za dva roky, v důsledku nátlaku na něj a jeho rodinu, emigroval za dramatických okolností. Jeho knížka nazvaná Útěk, napsaná s jemu vlastní skromností, je nejen obrazem společnosti a politických poměrů 20. století v Čechách, ale na druhé straně i velké kolegiality ve škole.

Tehdejší aspiranturu jsem absolvovala v Ústavu fyzikální chemie ČSAV společně s vaším kolegou, bohužel před několika týdny náhle zesnulým profesorem Josefem Tichým. Byli jsme obklopeni nesmírně pracovní a ohromně přátelskou atmo-

sférou v celém ústavu. A my, kteří jsme se zabývali katalýzou, jsme po pravdě řečeno těžili z okolí plného osobností, které byly nositeli posledního vývoje a aplikace řady nových experimentálních a teoretických metod, nemohu nezmínit alespoň Vladimíra Hanuše, Vladimíra Čermáka, Jaroslava Koutecského a ředitele ústavu Rudolfa Brdičku. Byla to doba, kdy katalýza začínala překračovat pouhé měření kinetiky reakcí a pokoušela se aplikovat fyzikální a spektrální metody pro studie struktury katalyzátorů a interakčních komplexů.

Z původní laboratoře fyzikální chemie v padesátých letech vedené prof. Brdičkou vzešel i jeden z významných českých fyzikálních chemiků, známý šíří teoretických znalostí a rozhledem v oboru, který poté vedl katedru fyzikální chemie na VŠCHT v Pardubicích, prof. Antonín Tockstein. Josef Tichý, kolega v katalýze, založil a rozvinul zde obor oxidační katalýzy. Vynikal nesmírnou pílí, houževnatou a systematickou prací. Jeho velkým úspěchem byl vývoj vysoce selektivního oxidického katalyzátoru pro výrobu akroleinu a kyseliny akrylové. Jenom tehdejší omezení měla za následek, že katalyzátor, úspěšně testovaný v zahraničí, nebyl zaveden do technologie. Prostředky na vědu byly v té době obecně omezené. Možností bylo hledání jednoduchých řešení a konstrukce přístrojů vlastními silami. Dnes s prudkým rozvojem přístrojové techniky však finanční prostředky podstatněji ovlivňují dosažené výsledky. A to nejen ty vložené do přístrojového a materiálového vybavení, ale i ty vložené do lidí. Avšak sebevětší projekty, sebevětší centra nepomohou, chybí-li finanční zajištění, a to zejména mladých lidí a tím i jejich rodin. Výše stipendií doktorandů v naší bohaté společnosti je ostudou této společnosti a i ostudou naší. Grantová politika, kterou jsme v devadesátých letech jednoznačně vítali s nadšením, neb pro mnohé otevřela přístup k financím na výzkum, ukázala však i svou odvrácenou tvář. Předkládání i schvalování návrhů projektů je časově náročné a udělování financí se děje na základě slibů do budoucnosti. Jsme v situaci, kdy téměř již více píšeme návrhy a zprávy, vyplňujeme tabulky, sčítáme, odečítáme peníze, než pracujeme. Snad i to se změní, přejme si, aby k tomu došlo nejen u nás, ale i v celé Evropě.

Ale vrátím se k chemii. Ta je v současné době ne zcela oblíbená ve společnosti s obecným povědomím, že je to zlá popelka znečišťující naše životní prostředí. Ale všichni rádi a s nadšením a bez skrupulí využíváme, a v nadbytečné míře, jejich produktů: pohonné hmoty, plasty, specifické materiály, laky, barviva, hnojiva i léčiva. A je to výzkum v oblasti chemie, od kterého se očekává řešení problémů týkajících se energie, alternativních paliv, výroby vodíku, využití solární energie, léčiv i likvidace odpadních látek. Nejen těch z chemických výroby, ale zejména odpadů jiných provozů, nečistot z vod a exhalátů spojených s dopravou. Stejně tak v oborech jako je biologie, genetika, medicína je role chemie nezastupitelná. Takže ať chceme nebo nechceme, s chemií se budeme stále potkávat a věřím, že vyřeší mnoho našich problémů.

V posledních patnácti letech jsme v katalýze jako i v jiných oborech zažili velké změny. Jak ve vybavení našich laboratoří, dosahujících v analýze struktury katalyzátorů a reagujících reaktantů téměř až k molekulární úrovni, tak v možnosti komunikace s celým světem a širokého přístupu k informacím. Tyto možnosti přináší každodenní práci s kolegy různých zaměření, a tím více nutnost vzájemného porozumění jako i pochopení pro radosti i strasti druhých. Chtěla bych na tomto místě velmi poděkovat svým nejbližším kolegům a kolegyním z Ústavu fyzikální chemie Akademie věd ČR, se kterými jsme budovali oddělení katalýzy, jakož i kolegům z katedry fyzikální chemie vaší univerzity, zejména zesnulému prof. Tichému. Dnešní doktorát je spojen s jejich zásluhami a s jejich nesmírnou kolegalitou. V neposlední řadě děkuji všem bývalým doktorandům za jejich práci a jejich podíl na

všem, čím jsme snad přispěli k vývoji poznání v katalýze. Doufám, že vedle přemíry práce, kterou byli u nás zahrnuti, snad cítili i přátelskou atmosféru a odnesli si, vedle řady ocenění, do své profesní kariéry i některé užitečné postřehy a zkušenosti. Nyní přeji této mladé generaci úspěchy ve vědecké práci a aby jejich studenti na ně jednou, i když asi ne nyní, vzpomínali tak, jako my vzpomínáme na naše starší kolegy a učitele.

Vážené kolegium, ještě jednou vám děkuji za udělení titulu „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice. Vynasnažím se, aby spolupráce Univerzity Pardubice a Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského i nadále pokračovala a rozvíjela se i v dalších oborech. Děkuji vám všem, všem v našem ústavu i mé široké rodině a přeji vám všechno dobré.

Ing. Blanka Wichterlová, DrSc., dr.h.c.

z historie čestných doktorátů Univerzity Pardubice

Mimořádný podíl na rozvoji vědeckého poznání oceňuje Univerzita Pardubice udělením titulů „doctor honoris causa“. Od pondělí 4. února 2008 nese tento titul 12 osobností:

- v roce 1994 byl udělen první titul „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice profesoru Rudolfu Zahradníkovi, průkopníku české kvantové chemie, dlouholetému předsedovi Akademie věd ČR a zakladateli Učené společnosti ČR – za mimořádný přínos pro rozvoj oborů chemie, vědy a vědeckého poznání a významný podíl na rozvoji vědecké spolupráce s pracovišti Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice;
- v roce 1996 profesoru Josefu Michlovi, významnému světovému vědci v oblasti teoretické organické chemie;
- v roce 1998 prvnímu zahraničnímu profesoru G. A. Guiochonovi, z University of Tennessee, USA, přednímu světovému odborníkovi v oblasti analytické chemie a chromatografie;
- v roce 1999 profesoru Jaroslavu Němcovi, vynikajícímu odborníkovi v oblasti dopravy a strojírenství, zakladateli celé řady studijních oborů;
- při příležitosti vyvrcholení oslav padesátileté historie vysokého školství v Pardubicích v roce 2000 byly uděleny další tři tituly

mezinárodně uznávaným odborníkům ve svých oborech a dlouholetým spolupracovníkům Fakulty chemicko-technologické:

- profesoru Otto Exnerovi za přínos v rozvoji organické chemie, zejména oboru korelační analýzy,
- profesoru Jacquesu Lucasovi z Francie za přínos ve výzkumu chemie a technologie speciálních skel,
- profesoru Pavlu Kratochvílovi za přínos v rozvoji oboru makromolekulární chemie v oblasti fyzikální chemie polymerů;
- v roce 2002 profesoru Ctiradu Uhrovi, Ph.D., D.Sc., z University of Michigan, USA, za mimořádný přínos v materiálovém výzkumu v oblasti fyziky a chemie pevných látek;
- v roce 2004 profesoru Ladislavu Frýbovi, přednímu odborníkovi v oboru dynamiky železničních dopravních staveb a jejich životnosti;
- desátým oceněným se stal v loňském roce 2007 profesor František Šmahel, který patří mezi nejvýznamnější představitele české, evropské a světové historiografie, zejména svým zaměřením na české dějiny pozdního středověku a počátku novověku;
- nejčerstvějšími nositeli jsou prof. Radim Palouš a doktorka chemických věd Ing. Blanka Wichterlová.

Projev děkanky Fakulty ekonomicko-správní docentky Renáty Myškové při slavnostní instalaci do funkce

Vaše Magnificence pane rektore, paní prorektorko a páni prorektoři, spectabiles páni děkani, vzácní hosté, cives academici, milí přátelé.

Je pro mne velkou ctí a závazkem složení děkanského slibu a převzetí insignií z rukou Jeho Magnificence rektora Univerzity Pardubice.

V roce 2008 oslavuje Fakulta ekonomicko-správní 17 let své existence, když prvních 50 studentů bylo na tuto fakultu přijato ke studiu v akademickém roce 2001/2002. Z historického hlediska to není příliš dlouhá doba, ovšem za toto období zaznamenala fakulta velký rozvoj a v současnosti je se svými více než dvěma tisíci šesti sty studenty největší fakultou univerzity. Po celé své působení spolupracovala Fakulta ekonomicko-správní se svými sesterskými fakultami v rámci univerzity, a tuto spolupráci a její prohlubování považuji za velmi důležité i do budoucna.

Dovolte mi, abych se v návaznosti na budoucnost krátce zmínila o změnách, které lze oproti minulým letům očekávat.

Doposud přetrvává velký zájem o studium ekonomických studijních programů a jejich oborů, podpořený i zaměstnavatelskou poptávkou po jejich absolventech. Potencionální zaměstnavatelé však požadují, aby naši absolventi byli zdatní nejen v ekonomických vědách, ale aby byli připraveni také jazykově, měli komunikační dovednosti, znalosti v oblasti informatiky a byli ochotni své znalosti zúročit v praxi. Naším úkolem je takové absolventy vychovávat.

V ekonomii by vzdělávání, zejména vysokoškolské, mělo velmi rychle reagovat na měnící se priority a požadavky praxe na jednotlivé profese. Pozornost proto musíme věnovat skladbě studijních programů, oborů a předmětů, abychom vychovávali flexibilní odborníky se širokým vědomostním základem. Nové poznatky získávané z praxe a přijetí nových světových trendů ve vysokoškolském vzdělávání nám v tomto snažení zajisté budou nápomocny.

Podle vlastních zkušeností vím, že mezi našimi studenty a absolventy je řada těch, kteří dosahují výborných studijních i profesních výsledků. Byla bych proto velmi ráda, kdyby se z jejich řad rekrutovali naši další doktorandi a naši noví kolegové.

Věřím, že společně se svými nejbližšími spolupracovníky a kolegy, senátory a zástupci studentů budeme na akademické půdě vytvářet takové klima, v němž se bude dařit nejen předávání zkušeností a vědomostí, ale také tvůrčí atmosféře a tradičním hodnotám jako jsou úcta ke vzdělání, pokora před moudrostí a empatie k druhým. Často se říká, že vzdělanost poskytuje svobodu. Ano, ale nezaměňujme svobodu s naprostou volností jednotlivce bez ohledu na ostatní. Buďme sebekritičtí, rozvíjejme smysl pro fair-play a hrajme fair-play.

Další oblastí, která je v centru zájmu představitelů fakulty, je věda a výzkum. V následujících letech bude naše pozornost zaměřena také tímto směrem, s cílem nejen získat nové tužemské i mezinárodní projekty, ale také navazovat a dále rozvíjet spolupráci s jinými vysokými školami a jejich ekonomickými fakultami.

Řada představitelů těchto škol a fakult je dnes našimi hosty, a proto bych jim chtěla při této příležitosti nejen poděkovat za to, že svůj čas věnovali účasti na tomto slavnostním shromáždění, ale také bych je ráda oslovila nabídkou k rozšíření vzájemných aktivit.

Vážený přátelé, jsme v aule, která nese jméno Arnošta z Pardubic, mimo jiné prvního kancléře Univerzity Karlovy. Byl to velký muž, za kterého hovořily jeho činy.

Dovolte mi, abych zmínila ještě jednoho velikána – byl jím Aristoteles, který řekl: „*Morálka se neodrazí v pocitech a nebo víře, ale zejména v praxi. Vyjadřuje se činy, ne slovy. Není tím, v co doufáte, co si přejete a nebo hodláte vykonat; váš charakter se projevuje jen tím, co děláte.*“

Zavazuji se k tomu, že podle svého nejlepšího svědomí a všemi svými silami budu přispívat k rozkvětu pardubického vysokého školství a k dalšímu rozvoji Fakulty ekonomicko-správní.

doc. Ing. Renáta Myšková, Ph.D.

Předvánoční zasedání Správní rady Univerzity Pardubice

jednání správní rady univerzity při prosincovém zasedání

Dne 7. prosince se v salonku restaurantu Birdie v Pardubicích sešli členové správní rady. Ačkoliv pozvání rektora a předsedy správní rady mělo mít původně spíše méně formální a předvánoční charakter u příjemného společného oběda, nakonec se změnilo ve standardní projednávání důležitých otázek univerzity s tímto programem:

- Změny ve správní radě – rezignace Ing. Pavla Komárka, CSc., bývalého náměstka MŠMT.
- Diskuse o záležitostech souvisejících s plánovanými právními úkony univerzity:
 - zřízení věcného břemene mezi Pardubickým krajem a Univerzitou Pardubice,
 - zřízení věcného břemene mezi obchodními společnostmi RADIOKOMUNIKACE, a. s., GTS Novera, s. r. o.,

- Sloane Park Property Trust, a. s., a Univerzitou Pardubice,
- přistoupení univerzity k založení sdružení právnických osob s názvem European Research Network of Excellence – EURNEX,
- zřízení věcného břemene mezi International Power Opatovice, a.s., a Univerzitou Pardubice a vydání předchozího písemného souhlasu správní rady k nim.
- Informace rektora a kvestora univerzity o výstavbě areálu Fakulty chemicko-technologické.
- Další aktuální informace rektora o činnosti univerzity mezi zasedáními správní rady, např.:
 - o vzdělávací činnosti a aktuálním počtu studentů univerzity;
 - o přeměně vysokoškolského ústavu na Fakultu elektrotechniky a informatiky (od 1. ledna 2008);
 - o jmenování prof. PhDr. Petra Vorla, CSc. děkanem Fakulty filozofické (s účinností od 1. listopadu 2007) a doc. Ing. Renáty Myškové, Ph.D. děkankou Fakulty ekonomicko-správní (s účinností od 1. ledna 2008);

- o udělení titulu „doctor honoris causa“ Univerzity Pardubice prof. PhDr. Radimu Paloušovi, CSc., a Ing. Blance Wichterlové, DrSc., dne 4. února 2008;
- o připravovaných projektech univerzity do Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (VaVpl) v souvislosti s čerpáním strukturálních fondů EU pro léta 2007 – 2013 a o největším připravovaném projektu Centra materiálového výzkumu v Pardubicích jako centra excelence a špičkového vědeckého pracoviště pro materiálový výzkum zejména v oblasti chemie, optiky, optoelektroniky, nanomateriálů a nanotechnologie, nových konstrukčních materiálů, obnovitelných zdrojů energie a hybridních organicko-anorganických materiálů;
- o jednáních s městem Pardubice o pozemcích vhodných pro další rozvoj univerzitních pracovišť a univerzitního kampusu v Pardubicích – Polabinách.

Správní rada též diskutovala další záležitosti související s činnostmi a záměry univerzity v dalším období, o některých otázkách souvisejících s vývojem vysokého školství v ČR a zákonem o vysokých školách.

Lednové zasedání vědecké rady

Dne 21. ledna 2008 zasedala v kongresovém sálu rektorátu Vědecká rada Univerzity Pardubice.

Na programu jednání byla zejména tři řízení ke jmenování profesorem, v nichž navržení kandidáti – doc. Ing. Antonín Kavička, Ph.D., doc. Ing. Miloš Sedlák, DrSc. a doc. Ing. Helena Tichá, CSc. – představili své vědecké a pedagogické působení a práci na univerzitě, zaměření a přínos svého vědeckovýzkumného bádání. Po jejich dvacetiminutové prezentaci proběhla vždy velice detailní rozprava veřejná, při níž kandidáti odpovídali na dotazy členů vědecké rady, jakož i její neveřejná část s následným tajným hlasováním. Vědecká rada přijala následující usnesení:

Vědecká rada Univerzity Pardubice:

1. zastavuje řízení ke jmenování doc. Ing. Antonína Kavičky, Ph.D. profesorem pro obor Technologie a management v dopravě a telekomunikacích. Návrh na jmenování kandidáta profesorem nezískal většinu hlasů všech členů vědecké rady;
2. schvaluje návrh na jmenování doc. Ing. Miloše Sedláka, DrSc. profesorem pro obor Organická chemie a doporučuje rektorovi, aby návrh na jeho jmenování prezidentem republiky byl předložen ministrowi školství, mládeže a tělovýchovy ČR;
3. schvaluje návrh na jmenování doc. Ing. Heleny Tiché, CSc. profesorkou pro obor Chemie a technologie anorganických materiálů a doporučuje rektorovi, aby návrh na její jmenování prezidentem republiky byl předložen ministrowi školství, mládeže a tělovýchovy ČR.

V souvislosti s tím byl přednesen návrh, aby na příští vědecké radě bylo diskutováno o kritériích a podmínkách profesorského řízení na univerzitě i jejích jednotlivých fakultách.

z hlasování VRUPa při řízení ke jmenování profesorem

V další části zasedání prorektor prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc. seznámil přítomné se současným stavem výstavby budov Fakulty chemicko-technologické a doplnil informace o hodnocení výzkumných záměrů univerzity. Rektor informoval přítomné o transformaci Ústavu elektrotechniky a informatiky na fakultu. Zmínil též záměry reformy vysokých škol a hodnocení vědeckovýzkumné činnosti vysokých škol. Pozval rovněž členy vědecké rady na slavnostní akademický obřad dne 4. února 2008, spojený s mimořádným zasedáním vědeckých rad univerzity, Fakulty chemicko-technologické a Fakulty filozofické při udělení titulu „doctor honoris causa“ Ing. Blance Wichterlové a prof. Radimu Paloušovi. Další zasedání vědecké rady je naplánováno na pondělí 26. května 2008.

(vw)

Přijímací řízení pro studium v akademickém roce 2008/2009

Dny otevřených dveří na fakultách

Ve čtvrtek 10. ledna byla na univerzitě zahájena série dnů otevřených dveří, které pořádaly v lednu jednotlivé fakulty pro uchazeče o vysokoškolské studium.

Během nich měli možnost zájemci o studium na vysoké škole v Pardubicích získat nejen podrobné informace o studijní nabídce a přijímacím řízení pro akademický rok 2008/2009, ale podívat se též do laboratoří a na pracoviště jednotlivých fakult.

fakulta	den otevřených dveří	přípravný kurz	podání přihlášek k bak. studiu do
Fakulta restaurování v Litomyšli	23. listopadu 2007		17. ledna
Fakulta zdravotnických studií	10. ledna 2008 (15:30 areál v Průmyslové ulici)		29. února
Fakulta elektrotechniky a informatiky	11. ledna (10:00 univerzitní aula)		31. března
Fakulta chemicko-technologická	15. ledna (10:00 nám. Čs. legií)	z chemie	31. března
Dopravní fakulta Jana Pernera	16. ledna (10:00 univerzitní aula)	z matematiky a fyziky	15. března
Fakulta filozofická	17. ledna (9:00 budova DB ve Studentské ul. 95)	z angličtiny, němčiny, humanitních studií	28. února
Fakulta ekonomicko-správní	18. ledna (10:00 a 13:00 univerzitní aula)	z matematiky	28. února

Přípravné kurzy

Čtyři fakulty Univerzity Pardubice nabízejí zájemcům v jarních měsících přípravné kurzy, které by jim měly pomoci s přípravou na červnové přijímací zkoušky a doplnit si středoškolské znalosti ze základních předmětů pro úspěšné zvládnutí počátků vysokoškolského studia.

Kurzy jsou placené a jsou organizovány v různých termínech:

Fakulta chemicko-technologická pořádá přípravný kurz z chemie – probíhá 6 sobot od konce ledna až do března.

Dopravní fakulta Jana Pernera pořádá kurz z matematiky a fyziky – probíhá o sobotách od konce února až do počátku dubna.

Fakulta filozofická umožní zájemcům připravit se z anglického a německého jazyka – o sobotách v březnu, ale také v humanitních oborech ve dvoudenním kurzu, kde si zájemci budou moci vyzkoušet i ukázky testů, které čekají studenty při přijímacích zkouškách – kurz proběhne po dvě páteční odpoledne 11. a 25. dubna.

Fakulta ekonomicko-správní má připraveno několik různých druhů kurzů z matematiky – dlouhodobý kurz o rozsahu 40 hodin o sobotách od února do dubna, víkendový kurz o sobotách od poloviny dubna do května (v rozsahu 24 ho-

Fakulta restaurování

Fakulta zdravotnických studií

Fakulta elektrotechniky a informatiky

din) nebo intenzivní dvoudenní kurz v rozsahu 14 hodin těsně před přijímacími zkouškami v sobotu 31. května a v neděli 1. června. Fakulta nabízí případně i kurz korespondenční s možností dvou konzultací.

Nabízené studijní programy a obory

V současné době se mohou zájemci o vysokoškolské studium hlásit na 7 fakult univerzity do více než padesáti bakalářských studijních oborů ve 25 studijních programech.

Všechny obory se nyní již studují ve strukturované podobě, tj. na bakalářská studia, která jsou obvykle tříletá (u umělec-

Fakulta chemicko-technologická

Dopravní fakulta Jana Pernera

Fakulta filozofická

Fakulta ekonomicko-správní

kých restaurátorských oborů jsou čtyřletá), navazují dvouletá magisterská studia a ti nejlepší studenti mohou pokračovat na pěti fakultách ve studiu doktorském.

Spolu s nabízenými navazujícími magisterskými programy a obory a doktorskými studii se pro akademický rok 2008/2009 mohou uchazeči hlásit do šestapadesáti studijních programů se 111 studijními obory.

Každá fakulta však i letos obohatila svoji nabídku o některé nové obory, např.:

- **Dopravní fakulta Jana Pernera** nabízí nově obor Dopravní stavitelství v rámci programu Stavební inženýrství, a to jak v bakalářské, tak navazující magisterské podobě.
- Významně letos nabídku bakalářských programů a oborů rozšiřuje naše nejstarší fakulta – **Fakulta chemicko-technologická**. Jedná se o zajímavé programy Ekologie a ochrana životního prostředí (obor Management ochrany životního prostředí), Farmakochemie a medicíní materiály ve stejnojmenném oboru, Anorganické a polymerní materiály se dvěma obory, Povrchová ochrana stavebních a konstrukčních materiálů (se stejnojmenným oborem).
- **Fakulta filozofická** nabízí na 20 oborů v řadě společenskovedních disciplín, tím nejnovějším jsou Komunitní studia v rámci studií humanitních. Zajímavostí v nabídce z loňského roku je dvouoborové studium Historie a Ochrany hmotných památek s řadou předmětů orientovaných k archeologii a Historie v kombinaci s lingvisticky zaměřenými Slavistickými studii zemí Evropské unie. Standardně je velký zájem o filologické obory – tj. studium jazyků, zejména angličtiny a němčiny, nejen praktické, pro hospodářskou praxi, ale také připravující pro učitelskou profesi.
- **Fakulta ekonomicko-správní** rozšířila svoji nabídku pro vzdělávání odborníků ve veřejné správě a systémovém inženýrství poměrně značně již v loňském roce, a to i o anglicky vyučované obory, letos ještě rozšiřuje nabídku v navazujícím magisterském studiu Hospodářské politiky a správy v oblasti specializace na regionální rozvoj. Tradičně již několikátým rokem nabízí mimo jiné poměrně specializované studium zaměřené na ekonomiku a celní správu, ekonomiku pro kriminalisty nebo pojistné inženýrství.
- Mezi naše mladší fakulty patří **Fakulta restaurování**, která od letošního roku nabízí pokračování bakalářského studia ve 2 navazujících magisterských oborech v programu Výtvarná umění zaměřených na restaurování a konzervaci děl nástěnné malby, sochařských děl a povrchů architektury a restaurování a konzervace děl písemné kultury – ojedinělé obory v rámci českého vysokého školství.
- **Fakulta zdravotnických studií** úspěšně akreditovala nový bakalářský obor Zdravotnický záchranář (v rámci programu Specializace ve zdravotnictví), o který bude – zdá se – velký zájem.
- Naše nejmladší fakulta, která vznikla k 1. lednu 2008 – **Fakulta elektrotechniky a informatiky** – rozšiřuje na-

bídku v jednom ze svých dvou programů, a to o obor Řízení procesů vyučovaný v rámci programu Informační technologie. Kromě toho nabízí program v oblasti elektrotechniky zaměřený na komunikační a mikroprocesorovou techniku. Na oba bakalářské programy navazují dvouletá magisterská studia vedoucí k titulu „inženýr“.

fakulta	nabízené studijní programy / obory pro ak. rok 2008/2009							
	bakalářské SP/SO		nav. magisterské SP/SO		doktorské SP/SO		celkem SP/SO	
DFJP	2	8	2	7	1	2	5	17
FEI	2	3	2	2	0	0	4	5
FES	3	9	3	6	2	2	8	17
FF	6	14	4	4	1	1	11	19
FChT	9	10	6	20	7	11	22	41
FR	1	4	1	2	0	0	2	6
FZS	2	3	1	2	1	1	4	6
Celkem	25	51	19	43	12	17	56	111

pozn.: nejsou započítány zvláště studijní programy/obory nabízené angličtině a v kombinované formě studia

Ing. Valerie Wágnerová, mluvčí UPa
Tomáš Pospíchal, referent pro propagaci a vnější vztahy UPa

Jaký byl zájem o studium vloni?

Počty přihlášek, přijatých a zapsaných studentů v roce 2007 včetně vybraných relací

Fakulta	přihlášky		přijetí		zapsaní		poměr přijetí/přihlášky	poměr zapsaní/přijetí	poměr zapsaní/přihlášky
	2007	index 2007/2006	2007	index 2007/2006	2007	index 2007/2006			
DFJP	1 560	1,23	1 117	1,01	947	1,02	0,72	0,85	0,61
FEI	819	1,08	552	1,17	383	1,40	0,67	0,69	0,47
FES	4 263	1,08	1 840	0,98	1 126	1,07	0,43	0,61	0,26
FF	2 233	0,82	1 007	0,97	661	0,99	0,45	0,66	0,30
FChT	1 471	1,27	1 320	1,62	858	1,78	0,90	0,65	0,58
FR	89	1,44	29	2,07	28	2,00	0,33	0,97	0,31
FZS	580	1,01	177	1,07	133	0,99	0,31	0,75	0,23
celkem UPa	11 015	1,05	6 042	1,10	4 136	1,16	0,55	0,68	0,38

Tabulka věnuje pozornost zájemcům o studium na naší univerzitě podle jednotlivých fakult v roce 2007. Je provedeno i porovnání základních tří ukazatelů s rokem 2006. Jistě pozitivním faktem jsou indexy vyšší než jedna u všech tří ukazatelů – došlo ke zvýšení počtu přihlášek (1,05), ke zvýšení počtu přijatých uchazečů (1,10) i počtu zapsaných (1,16). Relativně vysoké hodnoty na FR jsou vázány na plnění rozvojového projektu fakulty v rámci bakalářského studia.

V absolutních hodnotách počtu všech ukazatelů vede FES. V počtu přihlášek je přitom následována FF. V počtu přijatých už druhé místo zaujímá FChT, třetí pak DFJP. Druhé místo z hlediska zapsaných studentů vykazuje DFJP, třetí místo v tomto ukazateli obsazuje FChT. FChT přitom – pomíneme-li výše zmíněnou FR – jednoznačně vede v nárůstu počtu zapsaných studentů.

Rovněž poměrová čísla jsou zajímavá. Celouniverzitní hodnota poměru počtu přijatých k počtu přihlášek na úrovni 0,55 určuje, že 55 % přihlášených uchazečů bylo v roce 2007 přijato ke studiu. Ovšem relace mezi počtem zapsaných studentů a počtem přihlášek byla v roce 2007 podstatně nižší, a to přibližně 38 %. Právě v tomto ukazateli převyšují celouniverzitní hodnotu DFJP, FChT a FEI, což bychom mohli interpretovat jako naplnění naší snahy o podporu technicky orientovaných studijních oborů.

V zájmu objektivit je třeba podotknout, že uvedená data jsou kvantitativním popisem a nevypovídají o kvalitativní stránce popisovaného jevu.

zdroj: Verso (OVV)

Co je vlastně EHEA a ERA?

Oslovili jsme paní prorektorku pro studium a pedagogickou činnost doc. Ing. Ivanu Kraftovou, CSc., aby nám odpověděla na pár otázek ohledně zkratk EHEA a ERA.

Stále častěji se v různých proslovech objevují zkratky EHEA a ERA: Víme, že jde o zkratky slovních spojení „evropský prostor vysokoškolského vzdělávání“ (European Higher Education Area) a „evropský výzkumný prostor“ (European Research Area).

Co je podstatou obou pojmů a souvisí spolu nějak?

Oba dva pojmy – můžeme hovořit o procesech utváření evropského prostoru vysokoškolského vzdělávání a evropského výzkumného prostoru – jsou nedílnou součástí evrop-

ských integračních procesů. Ty v sobě z hlediska teorie ekonomické integrace zahrnují prvky jak negativní integrace (odstraňování překážek optimálního fungování nejvýhodnějších struktur v dané oblasti), tak pozitivní integrace (konstituování nástrojů a nových institucí, které napomáhají tomuto optimálnímu fungování). Pokud bych tuto myšlenku rozváděla dál, bylo by možné konstatovat, že vytváření obou prostorů je součástí zdokonalování společného trhu Evropské unie (podle B. Balassy třetího integračního stupně), který se vyznačuje volným pohybem zboží a služeb (produkce), kapitálu a práce. Právě otázka volného pohybu služeb a práce (pracovníků) je v souvislosti s pojmy EHEA a ERA klíčová; patří také k otázkám, jejichž řešení je v praxi nejkomplicovanější.

Ano, my akademičtí pracovníci jsme zvyklí dívat se na věci z nadhledu, v širších souvislostech, takže ještě pro doplnění: kde mají EHEA a ERA své kořeny?

Nevím, zda přímo kořeny. Ty zpravidla nejsou vidět, ale to, co by se mohlo označit za výchozí momenty, je zřejmé. Základním východiskem pro EHEA je Boloňská deklarace z roku 1999, která v sobě zahrnovala následující cíle:

- transparentnost a vzájemnou srovnatelnost terciárního vzdělávání (přijetí dvoucyklového systému studia, tj. samostatného bakalářského a magisterského cyklu; později byl tento systém rozšířen o třetí cyklus – doktorské studium),
- zavedení evropského kreditního systému (ECTS),
- zavedení evropského dodatku k diplomu,
- podporu evropské spolupráce v dodržování kvality vysokoškolského vzdělávání,
- a podporu jeho evropského rozměru.

Vytvoření ERA bylo vytyčeno nepatrně později na zasedání Evropské rady v Lisabonu v roce 2000. Dne 4. dubna 2007 pak byla vydána tzv. Zelená kniha, která nastiňuje otázku evropského „vnitřního trhu“ výzkumu, věnuje významnou pozornost volnému pohybu výzkumných pracovníků, ale i technologií a znalostí, stejně jako koordinaci výzkumných činností, politik a pochopitelně financování této oblasti na evropské úrovni.

A co se týče souvislostí mezi oběma pojmy, resp. procesy?

Řekla bych, že právě univerzitní prostředí je pro jejich propojení nejpříhodnější. Univerzity (vysoké školy) jsou totiž jedinými subjekty, v nichž se organicky kloubí vzdělávání a výzkum. Dávání absolutní priority té či oné stránce naší činnosti je chybou a posouvá univerzitu buď do ryze školského systému, nebo do ranku výzkumných institucí. Važme si své jedinečnosti v tomto směru a věnujme patřičnou pozornost oběma hlavním oblastem naší činnosti. Stejně tak v obou oblastech – ve vzdělávání a výzkumu – budme otevření vůči okolnímu světu a čerpejme z toho výhody, které se nám nabízejí.

Dotýkají se oba tyto procesy bezprostředně studentů a akademických pracovníků naší univerzity?

Rozhodně ano. Někdy nedáváme určité prvky do souvislostí, ale to neznamená, že mezi nimi ony vazby a souvislosti neexistují. Promiňte, právě mě napadá analogie s mottem Hemingwayova románu Komu zvoní hrana od Johna Donne. Chtít vnímat „bezprostřednost doteků“ bez vnímání souvislostí je poněkud zavádějící.

Dobře, soustředme se tedy pouze na oblast vzdělávací činnosti, která je Vaším „prorektorským akčním prostorem“. Jsou některé momenty, které můžeme označit jako imanentní součástí života akademických pracovníků a studentů naší univerzity?

Ano, určitě. Všichni užíváme pojem kreditní systém, ECTS, všichni pracujeme s informacemi minimálně o předmětech v IS STAG (ostatně obojí je upraveno našim studijním a zkušebním řádem).

Kreditní systém a ECTS - jsou to totožné pojmy?

Obecně nikoli, avšak na naší univerzitě jsme ke kreditnímu systému přistoupili jako k ECTS, tj. systému evropských kreditů univerzitního vzdělávání, jemuž je vlastní zejména převoditelnost a kumulativnost. Složitě a těžko srovnatelné systémy evropského univerzitního vzdělávání potřebují sjednocující platformu. Tou mají být právě „kredity ECTS“. Jejich současná podstata představuje určení časové náročnosti na dosažení předem vymezených výsledků učení pro průměrného (standardního) studenta. Vychází se přitom z disponibilního času, pro potřeby vzdělávání je uvažováno 1 500 až 1 800 hodin ročně. Dále budu uvažovat o nižším limitu, tj. 1 500 hodin za rok. Na jeden kredit je pak uvažováno 25 hodin. Předpokládáme, že student vynaloží 1 500 hodin svého času na učení. Jinak, student má splnit za rok 60 kreditů (1 500/25). Přitom do studijních povinností jsou počítány hodiny přímé výuky (přednášky, semináře, laboratorní cvičení), všechny další formy organizované výuky (terénní cvičení, praxe v rámci standardních studijních programů, plenér), tak i samostudium (zpracování samostatných úkolů, esejí, příprava na cvičení, semináře, zápočet, zkoušku).

Při tvorbě standardního studijního plánu jsou tedy kredity tím určujícím faktorem, který hovoří o časové náročnosti na studenta. Vlastně by každý „garant“ předmětu měl zodpovídat, že mezi časovou náročností na studenta a jemu přidělenými kredity je shoda.

Podotýkám přitom, že jde o ukazatel vázaný na průměrného studenta, tj. průměrnou zátěž.

A ještě poznámka: vše plyne, vyvíjí se, takže bych ráda uvedla i to, že existují úvahy o odklonu od čistě kvantitativního vnímání ECTS kreditů (počet hodin) ke kombinaci kvantity a kvality, přičemž kvalitativní úroveň by v rámci kreditů prezentoval typ studijního programu (bakalářský, magisterský, doktorský).

U doktorského studia jsou ECTS uvažovány rovněž?

Prekérní otázka. Dá se říci, že Evropa i naše univerzita jsou rozděleny na dvě zhruba stejné skupiny: jedna považuje ECTS kredity za vhodnou míru naplňování povinností i v doktorském studiu (bez jakéhokoli přečeňování jejich role), druhá je zcela animozní vůči takovému přístupu.

Na univerzitě pracujeme s ECTS kredity, vydáváme dodatek k diplomu, máme rozděleny studijní programy do tří cyklů, zvyšují se počty mobility studentů i akademických pracovníků jako výraz evropské dimenze vysokoškolského vzdělávání?

Ještě bych doplnila. EHEA pojednává o schopnosti jednotlivých univerzit stát se nedílnou, organickou součástí celku, kterým je Evropa, potažmo celý svět. Promiňte mi nyní můj profesionální odklon: v účetnictví je jedním ze základních obecně akceptovaných principů vnitřní konzistence, dalším stupněm je pak harmonizace, která dosahuje celosvětové dimenze. V účetnictví je to vyvoláno životní nutností. Investoři, manažeři, vlastníci si musí rozumět, musí užívat společný jazyk. – Univerzita se stane součástí EHEA tehdy, když bude

vnímatelná svým okolím, když bude pro své okolí „pochopitelná“. A kdo je jejím okolím v oblasti vzdělávací činnosti? Studenti a akademičtí pracovníci ostatních univerzit, dále i zaměstnavatelé, příjemci výzkumných výstupů.

Evropská komise v současnosti velmi akcentuje otázku zdokonalení informací v rámci EHEA, což není samoučelné. Jde o:

- podporu EHEA v zájmu jeho celosvětové atraktivnosti a konkurenceschopnosti,
- posilování kooperace univerzit na bázi partnerství (rovnocennosti a vzájemné akceptaci),
- intenzifikaci politického dialogu o otázkách univerzitního vzdělávání a výzkumu,
- otázky uznávání kvalifikací s odkazem na Lisabonskou úmluvu.

V našem konkrétním případě jde o naplňování rozvojových projektů o vytváření dynamické informační základny o naší

univerzitě, jejích studijních programech, oborech, o studijních předmětech. Evropa akceptuje určitou strukturu informací, domnívám se, že je žádoucí, aby i Univerzita Pardubice tuto strukturu akceptovala a stala se tak „čitelnou“ pro své partnery z Evropy i ostatních částí světa. To, co jsem teď vyslovila, zní možná nadneseně. Snesu-li se na zcela konkrétní úroveň, pak je zapotřebí, aby informace nejen o programech a oborech, ale i o každém předmětu (cíle, získané kompetence, požadavky na studenty, literatura) byla v IS STAG, a to nejen česky (promiňte, ale češtinu většina lidstva neovládá), ale i v angličtině.

Na tom vlastně už druhým rokem pracujeme a já pevně věřím, že naše úsilí bude mít svůj odraz v dalším rozvoji Univerzity Pardubice a jejích jednotlivých fakult.

*Děkuji za zodpovězení otázek.
za redakci Tomáš Pospíchal*

Inspirace v Asii – Singapur a Taipei

Ve dnech 17. – 29. listopadu 2007 jsme společně s rektorem prof. Málkem navštívili několik významných univerzit ve dvou vyspělých státech jihovýchodní Asie. První část cesty byla věnována městskému státu Singapur a druhá ostrovu Taiwan. Následující řádky přibližují navštívené univerzity a program, který jsme absolvovali. Pro ty, kteří mají zájem o informace další, uvádím www stránky navštívených institucí.

Singapur

Nanyang Technological University

National University of Singapore (NUS – www.nus.sg). S touto univerzitou máme podepsanou smlouvu o spolupráci od roku 2002. Z navštívených univerzit při této naší zahraniční cestě stojí nejvýše ve světových žebříčcích univerzit. Např. podle Times Higher Education Supplement (THES) World University Rankings 2006 je na devatenáctém místě. Podle ISI Essential Science Indicators 2006 je univerzita např. desátá v počítačových vědách a v inženýrství, dvacátá první v materiálovém výzkumu a matematice, podle rankingu ekonomických škol je mezi neamerickými na sedmém místě. Univerzita, která má 14 fakult a 94 výzkumných center, sídlí

v nádherném a stále se rozšiřujícím Kent Ridge kampusu. Převážně studentů a zaměstnanců uvnitř areálu zajišťuje několik linek univerzitních autobusů. Tato škola má globální nadstandardní vztahy se špičkovými univerzitami na všech kontinentech a také nepřeborné množství výměnných programů pro studenty (například v tomto akademickém roce realizuje zhruba 1 000 příjezdů a stejné množství výjezdů studentů bakalářských programů s minimální délkou jeden semestr). Pro porovnání: NUS má 23 200 studentů bakalářských programů, 8 800 studentů magisterských a doktorských programů, 1 900 akademických pracovníků, tedy pracovníků věnujících se výuce i vědě a výzkumu. V roce 2005 např. publikovala 3 900 článků v impaktovaných časopisech a měla 150 aplikací svých patentů. Cílem NUS na nejbližší období je dosáhnout v deseti oborech rankingu do desátého místa na světě. Zní to fantasticky, ale po tom, co jsme viděli, konstatuji, že cíl je reálný. Naše návštěva trvala půl dne, během kterého jsme se navštívili např. Faculty of Engineering a Faculty of Science. Setkali jsme se s představiteli těchto fakult, navštívili nejen špičkové laboratoře, ale i laboratoře posluchačské. Poprvé jsme byli také informováni o atraktivním programu SINGA, který ve spolupráci nejlepších singapurských univerzit (NUS a NTU) a špičkových výzkumných institutů Agency for Science a Technology and Research Singapore umožňuje studium ve vybraných PhD programech na náklady singapurské strany (www.singa.a-star.edu.sg). Ten, kdo bude úspěšný a stipendium získá, bude pracovat v nově vybudovaných laboratořích, na těch nejmodernějších přístrojích pod vedením renomovaných profesorů, kteří do Singapurů přišli z celého světa.

Nanyang Technological University (NTU – www.ntu.edu.sg). Univerzita byla založena čínskými imigranty před více než padesáti lety. Budovy v nádherném kampusu mimo centrum města projektovali nejlepší japonští a američ-

tí architekti. Mimo budovy jednotlivých součástí školy jsou v kampusu i ubytovací kapacity, např. pro 10 tisíc studentů (z toho 6 tisíc zahraničních) a 60 % učitelů. Také tato univerzita patří mezi ty nejlepší na světě, vždyť v žebříčku THES se pohybuje do třicátého místa a mezi technickými univerzitami je na místě dvacátém. Podle ISI Essential Science Indicators je např. v inženýrství čtvrtá na světě. Struktura univerzity je trochu odlišná od našich zvyklostí, skládá z College of Engineering, College of Science, College of Business a College of Humanities, Arts and Social Sciences. Ty se potom dále dělí na Schools, kterých je dohromady dvanáct. Na univerzitě studuje více než 20 tisíc studentů bakalářských programů, 9 tisíc studentů magisterských a doktorských programů. Pedagogů a vědeckých pracovníků je cca 2,5 tisíce a jsou ze čtyřiceti zemí světa. Na NTU jsme strávili celý den. Nejvýznamnějším jednáním bylo s prezidentem prof. Su Guanin-gem, se kterým rektor prof. Málek podepsal smlouvu o další spolupráci. Setkali jsme se s děkany fakult (College). Významné bylo i jednání s provostem prof. Bertilem Andersonem, který nás společně se svými řediteli zodpovědnými za výzkum, financování a lidské zdroje informoval o vnitřním chodu univerzity. Získané informace jsou pro nás velmi zajímavé a poučné. Jednali jsme rovněž s děkanem College of Engineering prof. Pan Tso-Chienem a vedoucím divize chemického a biomedicínského inženýrství. NTU je univerzitou, která kolem sebe soustřeďuje velké množství výzkumných center, spin off společností a výzkumných klastrů. Zajímavé a inspirativní bylo například seznámení se zaměřením „nano-klastru“, setkali jsme se ředitelem biomedicínského a farmaceutického klastru, ředitelem Centra environmentálního inženýrství a ředitelem Výzkumného institutu vody a životního prostředí. Měli jsme také příležitost navštívit Výzkumné centrum energetických materiálů. Jeho vedoucí prof. Ang How Ghee dlouhodobě spolupracuje s Ústavem energetických materiálů FChT a pravidelně naši univerzitu navštěvuje.

Další dva dny jsme strávili návštěvou tří ústavů singapurské obdoby naší akademie věd – **Agency for Science, Technology and Research (A*STAR – www.a-star.edu.sg)**. Postupně jsme navštívili Institute of Microelectronics (IME), Institute of Materials Research and Engineering (IMRE) a Institute of Molecular and Cell Biology (IMCB). Vždy jsme jednali s vedením ústavů, ale měli jsme možnost nahlédnout i do laboratoří. Ústavy jsou rozmístěny poblíž NUS v supermoderních budovách napěchovaných špičkovými přístroji a technologiemi. IME se zaměřuje na pokročilé bezdrátové technologie, biopaměti a bioelektroniku, materiálový výzkum, miniaturizaci pro příští generace mikrosystémů. Navštívili jsme zde velmi čisté laboratoře, kde se nejenom zmíněné výzkumy realizují, ale dochází i k výrobě čipů. Výzkumné zaměření IMRE se dá shrnout do následujících hesel: mikro a nanosystémy, nanostrukturované materiály, nanoelektronické a optoelektronické systémy, nanofabrikace. Ústav samozřejmě disponuje mnoha přístroji, které umožňují charakterizaci zkoumaných materiálů. Fascinující byla i návštěva IMCB, které je situováno ve futuristickém vědec-

Institute of Microelectronics

kém městečku „Biopolis“. I tady jsme se potkali s nadšenými lidmi pracujícími na zajímavých tématech tentokrát z oblasti molekulární a buněčné biologie. Materiály, se kterými se zde pracuje, pocházejí z živých organismů. Doporučuji nahlédnout na www stránky ústavů A*STAR, kde získáte informace o fascinujícím počtu výstupů na světové úrovni.

Singapur věnuje na výzkum obrovské množství prostředků a je schopen přitáhnout ty nejlepší specialisty. Měli jsme oba s panem rektorem pocit, že se jim to daří a že Singapur je místem, kde je a bude čím dále více soustředěn špičkový světový výzkum.

Taipei

Institute of Chemistry, Academia Sinica

Academia Sinica (www.sinica.edu.tw) je menší obdobou naší AV ČR, která má velkou spolupráci s taiwanskými univerzitami. Velice ambiciózní v rámci této spolupráce je například program TIGP (Taiwan International Graduate Program – <http://tigp.sinica.edu.tw>), který nabízí stipendium pro studenty PhD programů na taiwanských výzkumných univerzitách na dobu tří let v měsíční výši cca 1 000 USD. V prezentaci zástupce prezidenta Academia Sinica prof. Chao-Han Liu jsme byli seznámeni s historií, současností a budoucností akademie. Dále jsme navštívili Institute of Chemistry Academia Sinica, se kterou naše univerzita spolupracuje (například

doc. V. Zima ze SLChPL strávil rok na tomto institutu). Hlavní směry vědeckého zájmu tohoto ústavu by se daly shrnout do tří směrů: katalýza, chemie materiálů a chemická biologie. Výčet špičkových přístrojů na světové úrovni, které jsou na ústavu využívány, je úctyhodný. To podstatné je dle mého názoru to, že výsledky výzkumu jsou publikovány v renomovaných časopisech a mají významný celosvětový ohlas.

National Taiwan University of Science and Technology (NTUST – www.ntust.edu.tw). Na této univerzitě jsme strávili jeden celý den. Struktura této univerzity není nepodobná struktuře univerzity naší a má dokonce podobný počet studentů. Kampus se skládá z College of Engineering (ta zahrnuje „departmenty“, které my máme na FChT i DFJP), College of Electrical and Computer Engineering, School of Management, College of Design a College of Liberal Arts and Social Sciences. Univerzita má také 5 center excelence a 10 specializovaných interdisciplinárních výzkumných center. Program byl náročný a zahrnoval nejenom jednání s prezidentem Shi-Shuenn Chenem, děkany jednotlivých součástí univerzity, představiteli vybraných součástí, ale i jednání na oddělení pro mezinárodní záležitosti či oddělení pro vědu a rozvoj. Navštívili jsme přímo i některá pracoviště, například jsme besedovali s představiteli departmentů School of Management o tom, jakým způsobem se jim daří publikovat v impaktovaných časopisech. NTUST je univerzitou, která má s naší školou uzavřenu smlouvu, jejímž výsledkem je například to, že čtyři studenti této školy v současné době studují u nás. Uvedená smlouva by se v budoucnu měla stát modelem pro spolupráci s dalšími taiwanskými univerzitami. Všechny ostatní univerzity, které jsme na Taiwanu navštívili, měly totiž o spolupráci s námi velký zájem.

National Central University (NCU – www.ncu.edu.tw). Univerzita leží asi 45 km od hlavního města Taipei ve městě Jhongli. Její krásný kampus s moderními objekty a tisíci pinií se rozprostírá na 63 ha. Univerzitu tvoří 7 Colleges (Liberal Arts, Science, Engineering, Management, Electrical Engineering and Computer Science, Earth Sciences a Hakka Studies), 11 Research Centers a 3 Teaching Centers. Na univerzitě studuje 5,5 tisíce studentů v bakalářských programech, 4 tisíce v magisterských a 1,5 tisíce v programech doktorských. Produkce publikací v renomovaných impaktovaných časopisech s vysokou citovaností je fascinující. Celodenní program na této univerzitě nám umožnil diskutovat s vrcholnými představiteli univerzity, například s prezidentem Lou-Chuang Leem, viceprezidentem Wing-Huen Ipem, děkanem School of Management, ředitelem Chemistry Department, ředitelem International Office, ředitelem Finance Department atd. Velmi zajímavá byla návštěva centra - The Center for Space and Remote Sensing Research, které shromažďuje a zpracovává data z několika vlastních a státních satelitů. Hlavním zaměřením jejich základního výzkumu je např. předpovídání ka-

tastrof a sledování ekosystému Taiwanu a širšího okolí. Inspirační byla i návštěva Innovation and Incubation Center of NCU a Optical Sciences Center of NCU. Nevynechali jsme ani návštěvu Department of Chemistry, jehož hlavní směr bádání se ubírá směrem materiálového a environmentálního výzkumu. Další a zajímavou diskusi jsme měli i s představiteli jednotlivých departmentů School of Management.

National Tsing Hua University (NTHU – www.nthu.edu.tw). Tato univerzita je hrdá na svou historii. Vznikla jako Tsing Hua Academy v Tsing Hua Garden v Pekingu. V roce 1956 byla reinstalována ve městě Hsinchu, asi 72 km od hlavního města Taiwanu Taipei. Kampus univerzity je obrovský, svojí plochou přesahuje 100 hektarů. Je v něm mnoho hezkých budov, ale také mnoho zeleně a několik jezer. NTHU má v současnosti necelých 9 tisíc studentů (4 700 v bakalářských, 2 600 v magisterských a 1 200 v doktorských studijních programech). Univerzita, na které pracuje cca 500 učitelů, se skládá ze 7 Colleges (Science, Engineering, Humanities and Social Sciences, Life Sciences, Electrical Engineering and Computer Science, Nuclear Science, Technology Management) a obklopuje ji 18 nezávislých organizací zabývajících se vědou a transferem znalostí. Mezi „alumni“ této univerzity najdeme dva nositele Nobelovy ceny za fyziku a po jednom za chemii a matematiku. Po oficiálním představení obou institucí víceprezidentem NTHU Shih-Lin Changem a rektorem naší školy prof. Málkem proběhla diskuse s představiteli jednotlivých fakult a departmentů. Opět musím konstatovat, že naši kolegové z NTHU mají velký zájem o spolupráci s námi. Když si prohlédnete www stránky této školy, tak s velkou pravděpodobností naleznete oblast, ve které bychom s touto školou mohli spolupracovat, a to bez rozdílu, na které fakultě působíte. Byli jsme nadšeni velkými rozvojovými plány této školy. Měli jsme možnost seznámit se se stále rostoucím univerzitním kampusem a vybranými pracovišti univerzity, například Department of Chemistry a Department of Chemical Engineering.

Určitě jsme shledali mnoho rozdílů mezi oběma navštívenými státy, ale to, co bylo společné pro oba, je velký důraz na špičkový základní výzkum a snaha o vytvoření podmínek pro transfer výsledků vědy do aplikačního výzkumu a následného využití v praxi. V Singapuru i na Taiwanu si váží lidí s tvůrčím potenciálem, a proto jim vytvářejí špičkové podmínky pro jejich práci a odborný růst. Program naší návštěvy byl velmi náročný, ale přinesl nám mnoho využitelných poznatků. Jihovýchodní Asie je bezpochyby místem, o kterém v budoucnu budeme slyšet častěji, a já doufám, že i v souvislosti se vzrůstající spoluprací mezi Univerzitou Pardubice a univerzitami v této části světa.

*prof. Ing. Miroslav Ludwig, CSc.
prorektor pro vědu a tvůrčí činnost UPa*

Rozvíjení spolupráce FES s japonskými univerzitami

doc. Kraftová, zakladatelé KCG, prof. Čapek

na univerzitě Matsumoto

ukázka japonské edu-techniky KCG

večeře s rektorem univerzity Matsumoto

V listopadu loňského roku jsme navštívili dvě japonské univerzity. První byla univerzita v Matsumoto, s jejímž rektorem podepsal rektor naší univerzity v září 2007 rámcovou dohodu o spolupráci a jejíž zástupci byli tehdy rovněž hosty Fakulty ekonomicko-správní (FES). Druhou univerzitou, jejíž kontakt rektor naší univerzity zprostředkoval, byla Kyoto Computer Gakuin (KCG) v Kyotu.

V obou případech jde o „mladé“, dynamicky se rozvíjející soukromé univerzity. V případě Matsumoto je zakladatelem – volně řečeno – nadace absolventů obdoby naší vyšší odborné školy, v případě kyotské KCG jsou zakladateli rodiče současného rektora. Mimochodem, právě v letošním roce bude KCG slavit 45. výročí založení, univerzita v Matsumoto patří svým vznikem do tohoto tisíciletí.

Na univerzitě v Matsumoto pokračovala započatá jednání o vzájemné spolupráci, zejména byl diskutován návrh prvního společného výzkumného projektu, který naše strana předložila. Diskuse o něm a jeho nastartování pokračuje dále. Celosvětové zasiťování stírá hranice prostoru i času, takže kontakty mohou nepřetržitě pokračovat.

V Kyotu jsme s ohledem na zaměření KCG tak trochu lobovali i za naši – tehdy ještě nezrozenou – Fakultu elektrotechniky a informatiky (FEI). Rozhovory se týkaly jak vzdělávací, tak výzkumné činnosti. V těchto dimenzích pokračují i další kontakty. Do obou oblastí aktivit je za naši univerzitu vtažena jak FES, tak FEI. Věříme, že i vztahy na KCG najdou své smluvní završení.

Další dojmy z Japonska – druhé nejbohatší ekonomiky světa? Země tradic, projevů úcty k druhému a skromnosti, všeprostopujícího principu kaisen, reality šinkansen, s oceánem, který odděluje a zároveň spojuje, země, kde vše, co je vytvořeno, je významným detailem hodným pozornosti. Těžko v krátké vzpomínce vystihnout vše podstatné, takže spíše: V této době připravuje doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D. z FES přednášku doc. Ing. Ivana Šroňka, CSc. o Japonsku, jeho kultuře, etice a etiketě. Doporučujeme pozvání, které bude anoncováno, přijmout.

*doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc.
prorektorka pro studium a pedagogickou činnost UPa
prof. Ing. Jan Čapek, CSc.
proděkan FES*

Vydavatelství Univerzity Pardubice

K 1. lednu 2008 byla založena nová organizační složka univerzity – Vydavatelství Univerzity Pardubice. Vznik vydavatelství iniciovalo před dvěma lety vedení univerzity zejména z podnětu tehdejšího vedení Fakulty filozofické v čele s dě-

kankou prof. Lenderovou a Fakulty ekonomicko-správní zastoupené děkanem prof. Čapkem s cílem usnadnit akademickým pracovníkům vydávat a následně distribuovat odborně zaměřené publikace a zlepšit studentům přístup ke studij-

ním podkladům. Záměr byl projednán v kolegiu rektora a následně byl zpracován rozvojový projekt pro rok 2007, který byl schválen a finančně podpořen Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Řešitelem projektu připravujícího model vydavatelských služeb na univerzitě a vznik vydavatelství byl prorektor doc. Graja, na přípravě projektu měla značný podíl prorektorka doc. Kraftová, koordinátorkou a „hybnou silou“ projektu se stala kancléřka Ing. Valerie Wágnerová.

Vydavatelství převzalo některé činnosti, které dosud zabezpečovalo především Tiskařské středisko (TS) a Univerzitní knihovna (UK) ve spolupráci s edičními referenty jednotlivých fakult. Vedoucím těchto pracovišť panu Vladimíru Kobrovovi (TS) a Mgr. Ivě Procháskové (UK), ale také paní Miluši Šolcové (sklad skript UK), všem edičním referentům, především Bc. Filipu Gyenesovi (FES), dále doc. Ing. Zdeňku Palatému (FChT), Mgr. Světlaně Beránkové (FZS), Lence Huňáčkové (FEI), Mgr. Jiřímu Kaše (FR), PhDr. Antonínu Kudláčovi (FF) a doc. Ing. Jaromíru Zelenkovi, CSc., (DFJP) patří velký dík za pomoc v přípravné fázi založení vydavatelství.

Velmi přínosná byla také jednání s vedoucími pracovníky dlouhodobě funkčních vydavatelství, která provozují další české vysoké školy. Podnětné informace poskytly kolegyně RNDr. Hana Dziková, ředitelka Vydavatelství Univerzity Palackého v Olomouci, PhDr. Libuše Doubravová, ředitelka Nakladatelství Vysoké školy ekonomické v Praze, PaedDr. Ivana Smolíková, ředitelka Nakladatelství Českého vysokého učení technického v Praze a Ing. Eva Dibuszová, vedoucí Vydavatelství Vysoké školy chemicko-technologické v Praze.

Vydavatelství UPa spravuje a přiděluje Mezinárodní standardní čísla knih (ISBN) publikacím připravených k vydání a čísla ISSN (pro seriálové publikace). Od UK vydavatelství převzalo správu skladu skript, z edičních plánů jednotlivých fakult vytváří a aktualizuje harmonogram vydání publikací, který napomáhá pracovníkům TS odhadnout objem budoucích zakázek v období jednoho roku. Vydavatelství se také podílí na komunikaci s autory a edičními referenty fakult při „doladování“ rukopisů, které pracovníci TS připravují k tisku. Vydavatelství vytvořilo harmonogram přípravy, zpracování a vydání účelových publikací vydávaných na celouniverzitní úrovni

a započalo s koordinací pracovišť, která se podílejí na obsahové náplni těchto publikací.

Další oblastí, kterou se bude nově vzniklé vydavatelství zabývat, je aktivní umístování některých vydaných publikací na knižní trh v ČR a výhledově i v zahraničí.

Často vydavatelství českých veřejných vysokých škol prodávají publikace akademických pracovníků prostřednictvím prodejen odborné literatury, které sami provozují. Pracovníci prodejen a specialisté zabývající se marketingem jsou pak schopni tyto činnosti personálně zabezpečit a vhodně nasměrovat. Jejich zázemí, které si dlouhodobou cílevědomou činností vytvořili, jim mohou v dobrém závidět nejen ostatní české vysoké školy, ale také i většina komerčních vydavatelství. V nastíněných směrech lze i činnosti Vydavatelství Univerzity Pardubice rozvíjet.

Vydavatelství Univerzity Pardubice vzniká v době předimenzovaného knižního trhu, kde převažuje nabídka nad poptávkou. Náklady vydávaných titulů se každoročně snižují, což vede ke vzrůstajícím prodejním cenám. Tento vývojově přirozený růst cen nyní také ovlivnila zvýšená sazba DPH, platná od 1. ledna tohoto roku. I přes popsané negativní vnější faktory je založení vydavatelství na naší univerzitě logickou odpovědí na stále dynamicky rostoucí počet studentů studujících na UPa a stále se zvyšující zájem veřejnosti vzdělávat se. O kvalitní odbornou literaturu bude i v budoucnosti zájem a vydavatelství zaměřené na tento druh literatury si může sofistikovanou týmovou činností zajistit dlouhodobou perspektivu. Obdobně jako je tomu u vydavatelství významných českých vysokých škol a vydavatelství provozovaných západoevropskými univerzitami.

Vydavatelství naší univerzity již bohužel nemůže těžit z boomu, který nastal po listopadu 1989 a jehož využilo mnoho nově vzniklých vydavatelství. Může se však připravit na změnu, o jejímž příchodu se již řadu let mluví a od které se očekává, že může zásadním způsobem změnit současné mechanismy knižního trhu. Je to přechod od staletí používané formy vydávání knih v tištěné podobě k publikacím zveřejňovaným v elektronické formě.

*Ing. Ivo Holava
manažer Vydavatelství UPa*

fakulty a vysokoškolský ústav

Baderova cena za organickou chemii pro rok 2007

Doc. Ing. Jiřímu Hanuskovi, Ph.D. z Katedry organické chemie Fakulty chemicko-technologické byla udělena Českou společností chemickou cena Alfreda Badera za organickou chemii pro rok 2007. Tato prestižní cena je již od roku 1994 každoročně udělována mladému českému organickému chemikovi do 35 let, který dosáhl v tomto vědním oboru vynikajících výsledků.

Cena Alfreda Badera za organickou chemii byla doc. Jiřímu Hanuskovi udělena za soubor prací týkajících se přípravy a reaktivity heterocyklických sloučenin obsahujících dusík a síru. Cena byla předána na 42. konferenci „Pokroky v organické, bioorganické a farmaceutické chemii“, konané v Nymburce ve dnech 16. až 18. listopadu 2007, kde laureát přednesl plenár-

ní přednášku. Doc. Jiří Hanusek se syntézou pěti – a šestičlenných heterocyklických sloučenin a studiem kinetiky a mechanismů jejich vzniku a transformací zabývá několik let. V této problematice zatím jako autor, nebo spoluautor publikoval 25 článků v mezinárodních impaktovaných časopisech, 5 článků v domácích časopisech, prezentoval 28 příspěvků (posterů a krátkých sdě-

lení) na mezinárodních vědeckých konferencích a 23 příspěvků na národních vědeckých konferencích. Je rovněž držitelem 1. ceny Colorchem Clariant Award 2004, udělované mezinárodní porotou, a řešitelem nebo členem řešitelského kolektivu více než deseti grantů GAČR, interních grantů Univerzity Pardubice a grantu FRVŠ. V roce 2006 absolvoval jako hostující vědecký pracovník stáž na University of Huddersfield ve Velké Británii.

Cena samotná byla založena a je finančně částkou 3 300 USD dotována Dr. Alfredem Baderem, zakladatelem firmy Aldrich (dnes Sigma-Aldrich), která je chemikům známa jako největší výrobce a dodavatel speciálních chemikálií pro výzkumné účely. Dr. Alfred Bader – sám rovněž organický chemik – založil tuto cenu právě pro mladé české organické chemiky, protože jeho kořeny sahají do předválečného Československa. Přestože byl v roce 1939 donucen před na-

cistickým nebezpečím Československo opustit a jeho novým domovem se staly Spojené státy americké, nikdy na svou starou vlast nezapomněl a dodnes podporuje nadané české studenty chemie při jejich studiu v USA a Velké Británii (Baderovo stipendium na Harvard University, Columbia University, Imperial College of London a na University of Pennsylvania) a mladé vědce (Baderova cena za organickou chemii a Baderova cena za bioorganickou chemii). Kromě podpory vědy Dr. Alfred Bader proslul jako sběratel a znalec uměleckých děl – zejména obrazů. Díla z jeho sbírky se pravidelně objevují na titulních stranách katalogů Aldrich. Zabývá se rovněž historií chemie a je nadšeným propagátorem díla u nás málo známého vědce, českého rodáka Jana Josefa Loschmidta, který ve svých úvahách o struktuře organických sloučenin předběhl v jistém směru o několik let i známějšího Friedricha Augusta Kekulé

von Stradonitz, potomka českého vladkyckého rodu Kekulů.

prof. Ing. Vladimír Macháček, DrSc.
vedoucí Katedry organické chemie FChT

Návštěva prof. Lovase na Dopravní fakultě Jana Pernera

V pátek 30. listopadu využili někteří studenti a zaměstnanci DFJP jedinečné příležitosti k procvičení odborné angličtiny při poslechu dvou velice zajímavých přednášek v podání prof. Lovase Antala, který působí na maďarské BUTE, tedy Budapest University of Technology and Economics. Den předtím měl tento náš vzácný host, který je nejen vynikajícím odborníkem z oblasti materiálových věd a inženýrství, ale i milovníkem krásné hudby, možnost navštívit vystoupení Komorní filharmonie Pardubice a ocenit akustiku Sukovy síně Domu hudby při poslechu děl světoznámých skladatelů (*Gioacchino Rosini, Giacomo Puccini a Giuseppe Verdi*) v rámci jednoho z abonentních koncertů. I když prof. Lovas dle svého vyjádření dává přednost spíše starým hudebním sálům – s jejich slavnou minulostí a duší, tento koncert hodnotil jako velmi zdařilý s tím, že by mohl konkurovat mnohým vystoupením i v samotné maďarské metropoli.

Po tomto spíše oddechovém čtvrtetčním odpoledni proběhly následující den již zmiňované přednášky, zaměřené jednak na aspekty globálního znečištění včetně možností použití alternativních zdrojů energie, dále pak na současné i budoucí možnosti provádění povrchových úprav technologiemi PVD a CVD. I přes poměrně nízký počet přítomných přistoupil prof. Lovas k oběma přednáškám s velkým elánem a nasazením. Protože všichni posluchači zaplnili přední řady přednáškové místnosti, probíhala tato akce ve velice přátelském duchu a často spíše připomínala přátelské posezení na místě poněkud vzdáleném od školních lavic. Snad právě proto, ale

prof. Lovas Antal v doprovodu studentky z budapeštské techniky (BUTE)

jistě především díky velmi názornému a někdy až originálnímu popisu použitých pojmů a technologií si účastníci kromě nemalého množství nejnovějších poznatků v daném oboru odnášeli i řadu námětů, které mohou přispět k tomu, aby si student odnášel z přednášek i jiné hodnoty než pouze sešity zpola popsané výrazy, jimž často ani nerozumějí.

doc. Ing. Libor Beneš, Dr.
proděkan pro vnitřní záležitosti a rozvoj DFJP
Ing. Luboš Minář,
student 1. ročníku doktorského studia na DFJP

Cyklus přednášek profesora Hertela pro studenty doktorského studia Dopravní fakulty Jana Pernera

V průběhu měsíců října až prosince 2007 se na Dopravní fakultě Jana Pernera uskutečnil cyklus přednášek v angličtině prof. Güntera Hertla, prezidenta Evropského institutu pro postgraduální vzdělávání při Technické univerzitě Drážďany – EIPOS. Profesor Hertel ve čtyřech čtyřhodinových přednáškách seznámil účastníky s problematikou na téma „**Research, Technology and Innovation Management – Experiences from Industry as well as University**“.

První přednáškový blok byl zaměřen na definici výzkumu, postup výzkumné práce od identifikace problému přes analýzu současného poznání, řešení, verifikaci a validaci dosažených poznatků a jejich publikaci. Další blok byl věnován aplikovanému výzkumu, jeho charakteristice, přechodu od invence k inovaci. Prof. Hertel naznačil přístupy k aplikovanému výzkumu jako výsledkově orientovaného výzkum, s vazbou na TQM (time, quality and money management) a zdůrazněna byla i role výzkumného manažera. V dalším bloku byl podob-

ně ukázán management inovací – zejména modely inovačního procesu, historický vývoj přístupu k průmyslovému výzkumu a jeho metodám. Závěrečná přednáška následně patřila novátorským technologiím a konkrétním ukázkám a zkušenostem prof. Hertela s řízením výzkumných aktivit v Daimler-Chrysler, kde působil do roku 2006 ve funkci viceprezidenta pro Corporate Quality Management and Research & Technology.

Tématické zaměření přednášek oslovilo nejenom studenty doktorského programu, ale také studenty 2. ročníku magisterského studia a samozřejmě i pedagogy DFJP.

V rámci poslední přednášky 7. prosince 2007 se prof. Hertel setkal i s rektorem Univerzity Pardubice prof. Málkem, se kterým prodiskutoval možnosti intenzivnější spolupráce při výchově doktorandů mezi Univerzitou Pardubice a EIPOS.

doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D.

proděkanka pro vědeckovýzkumnou činnost a zahraniční styky
DFJP

Nikdy nebyla naše budoucnost nepředvídatelnější – žijeme ve světě po Osvětlení

Univerzitu Pardubice navštívil 5. prosince 2007 velvyslanec České republiky při OSN Martin Palouš. Po setkání s prorektorem Milanem Grajou proslovil pro posluchače Fakulty filozofické přednášku o totalitarismu. Seznámil přítomné s genezí tohoto pojmu, který se objevuje až počátkem 20. století zejména v Itálii a Německu, a to v souvislosti s kritikou příliš liberální společnosti. Rozvoj filosoficko-politologických úvah o totalitarismu následuje mohutně po druhé světové válce. V průběhu své přednášky vycházel zejména z díla filosofky německo-židovského původu Hannah Arendtové (1906 – 1975), která je známa především studií *Původ totalitarismu* a reportáží o procesu s Eichmannem – *Eichmann v Jeruzalémě: zpráva o banalitě zla*. Palouš připomněl její výpověď, kde vzpomíná na politickou situaci v hitlerovském Německu: „Víte, my jsme nepotřebovali vědět, že Hitler je náš nepřítel, to jsme věděli, ale my jsme byli šokováni tím, jakým způsobem se naši přátelé přizpůsobili té situaci, a ti, kdo se přizpůsobit nemohli, se ocitli v jakémsi vaku.“ Nebezpečím pro moderní společnost je pak především bezmyšlenkovitost, a nikoli hloupost (Arendtová). V moderní masové společnosti se vytrácí nejen příležitost k myšlení, ale též veřejný prostor a s ním schopnost nepřizpůsobovat se politice takovým způsobem, jak se to stalo např. v předválečném Německu: „Člověk totalitní mentality, funkcionář totalitního režimu nesoudí, nevychází z vlastního porozumění své situaci, nejedná sám za sebe, ale vykonává pouze to, co mu nařizuje „vyšší

zákon“, zprostředkovaný „Vůdcovou vůlí“... To, co přestává fungovat a co je totalitním násilím především paralyzováno, není soubor platných právních předpisů, ale cosi z hlediska práva základnějšího, v evropské právní tradici ovšem přehlíženého: politická soudnost, zdravý lidský rozum, schopnost sdílená všemi členy pluralitního lidského společenství vytvářet elementární realitu právního řádu svým jednáním a usuzováním.“¹ Myšlení je totiž svobodná kritická aktivita, která je každému totalitnímu režimu nebezpečná. Nekonečný dialog s totalitarismem je tím, čím bychom se měli zabývat. „Naše budoucnost nikdy nebyla tak nepředvídatelná, nikdy jsme tolik nezáviseli na politických silách, od nichž nelze s důvěrou očekávat, že se přidrží pravidel zdravého rozumu“.² Palouš též interpretoval Havlova slova o tom, že totalitní režimy berou lidem vlastní čas a příběhy.

Velvyslanec Palouš představil několik rysů totalitarismu: 1) Totalitarismus charakterizuje oficiální ideologie, která se týká všech vitálních aspektů lidské existence; vše, co žije ve společnosti, se má přimknout k ideologii, minimálně pasivně; nauka je projektována na perfektní konečný stav lidstva – tzn. obsahuje chiliastický nárok opřený o radikální odmítnutí existující společnosti. 2) Totalitní ideologie si klade za cíl dobytí světa ve prospěch jakéhosi nového člověka. 3) Přítomnost masové politické strany, která se této organizační roli ujme. 4) Totalitní ideologie je technicky podmíněná a kompletně kontroluje všechny prostředky masové komunikace,

¹ Arendtová, Hannah. *Eichmann v Jeruzalémě: zpráva o banalitě zla*. Praha: Mladá fronta, 1995, s. 405.

² Arendtová, H. *Původ totalitarismu I-III*. Praha: Oikúmené, 1996, s. 9.

vojenství a ekonomiky; systém teroristické policejní kontroly, která podporuje a zároveň dohlíží na stranické lídry.

Nahrávku přednášky lze získat na: <http://filosofie.upce.cz/cs/novinky/nahravky-prednasek/>.

Martin Palouš byl jedním z prvních signatářů Charty 77 a v roce 1986 působil jako její mluvčí. Filosoficky byl ovlivněn J. Patočkou, H. Arendtovou a E. Voegelinem. V listopadu 1989 se stal zakládajícím členem Občanského fóra. Roku 1990 byl zvolen do Federálního shromáždění a stal se členem Výboru pro zahraniční věci. Vstoupil do služeb Ministerstva zahraničních věcí Československa jako poradce ministra zahraničních věcí. Od října 1990 do října 1992 byl náměstkem ministra zahraničních věcí. Do roku 1998 se aktivně účastnil činnosti různých nevládních organizací, mj. zastával funkci předsedy Českého helsinského výboru a spolupředsedy Helsinského občanského shromáždění. V letech 2001 až 2005 byl velvyslancem ČR v USA.

Od roku 1990 zastával doc. Palouš řadu pedagogických pozic na Univerzitě Karlově. Roku 1994 přednášel na Fakultě sociálních věd (oddělení zahraničních styků) a byl jejím proděkanem. Od roku 1993 pracoval v Centru pro teoretická studia (společné pracoviště Univerzity Karlovy a Akademie věd ČR). Přednáší také ve Spojených státech amerických. Roku 2007 obhájil na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně disertační práci věnující se problematice lidských práv.

doc. Martin Palouš na Fakultě filozofické při přednášce o totalitarismu

Doc. RNDr. Martin Palouš, Ph.D. je autorem četných odborných prací. Mimo jiné napsal kapitolu o České republice v publikaci Evropské komise *Democratization in Central and Eastern Europe*, pojednání *Totalitarianism and Authoritarianism* v publikaci *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict* (1999), a stať *Between Idealism and Realism: Reflections on the Political Landscape of Postcommunism* v publikaci *Between Past and Future: The Revolutions of 1989 and their Aftermath* (2000). Také překládá práce Hannah Arendtové aj.

PhDr. Aleš Prázný, Ph.D.

Katedra religionistiky a filosofie FF

„Zvedat lidem hlavy a držet ji sám nad vodou“

Ve čtvrtek 1. listopadu navštívil Univerzitu Pardubice PhDr. Jaroslav Kohout. Tento filosof, Patočkův blízký spolupracovník a žák, osvědčil svoji statečnost při Pražském povstání a během politických perzekucí, kdy byl v letech 1950 až 1960 komunistickou zvlášť uvězněn. Po listopadu 1989 zakladatel klubu politických vězňů K-231, překladatel a univerzitní učitel na Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze. Při příležitosti oslav 28. října proslovil na Fakultě filozofické přednášku na téma „T. G. Masaryk – myslitel obdivovaný a kritizovaný Janem Patočkou“.

Dr. Kohout začal přednášku tím, že vzpomněl životní výročí Jana Patočky (1907 – 1977), které si česká i světová odborná obec připomněla v roce 2007 pořádáním několika mezinárodních symposií; též zdůraznil význam Československa jako realizace ideje demokracie. Hlavním tématem přednášky však byl vztah Jana Patočky k Masarykovi. Ukázal, že to byl právě Masaryk, kdo nasměroval Patočkova učitele – moravského rodáka z Prostějova – Edmunda Husserla k jeho vídeňskému příteli, tehdy věhlasnému aristotelikovi, Franzi Brentanovi. Husserl pak udržoval s Masarykem zejména písemný kontakt až do sklonku Masarykova života. Jan Patočka se s Masarykem vyrovnával ve své filosofii a ukázal, že i když Masaryk byl především výjimečný politik celosvětového respektu s neobyčejnou strategií a politickým taktikem, jeho filosofie postrádala mohutnosti filosofických pojmů, kterými by mohl přesněji formulovat životní otázky své doby.

Zde je několik myšlenek z přednášky: Masarykovi se podařilo to, co nikomu v dosavadních dějinách – totiž naplnit Platónův ideál tím, že filosof zakládá stát. Jan Patočka považoval Masaryka v první řadě za politika, sociologa, ale také za aktivně filosoficky uvažujícího myslitele. Koncepčně i metodicky byl Patočka Masarykovi vzdálen, ale filosoficky se k němu často obracel.

Masaryk (podobně jako např. Husserl) byl myslitelem, jenž řeší krizi evropského lidství. Masaryk této krizi rozumí pod Comtovým pozitivistickým vlivem, tedy jako přechodné době mezi starým a novým – přičemž mezníkem je tu světová válka. Demokratizace, kterou Masaryk vidí v souvislosti s Comtovým stadiem pozitivismu, má překonat a změnit lidské poklesky, beznadě, neangažovanost jakési „découragement“. Dnes je zapotřebí přehodnotit utečenost od ideálů, od těch, kterými, jak říká Masaryk, státy vznikly a také se udržují. Podle Jaroslava Kohouta nyní jde o to, znovu si přiblížit demokracii a svobodu tak, jak ji pojímal Masaryk. Masarykova filosofie tvoří náběh k nahlédnutí toho, co jest, k naléhavé filosofické otázce po bytí. Zároveň ale filosofii nepojímá jako samostatnou a nezávislou činnost ducha. Je patrné, že Masarykův mírný racionalismus spočívá na řadě metafyzických předsudků. Aktuálnost Masarykova myslitelského odkazu PhDr. Kohout doložil několika myšlenkami od Jana Patočky (Patočka, Jan. Češi I. Praha: Oikúmené, 2006, s. 364–365), které posléze interpretoval. „Co pro nás vyplývá z tohoto pohledu zpět

na jednu z nejpozoruhodnějších z onoho mála velkých duchovních postav [tj. Masaryka], které nám byly dány? Za prvé: Náš problém je i nyní týž jako dříve: osvobodit se zařazením do duchovního universa myšlení, schopného nahlédnutí do toho, co jest, do živé situace dějinného člověka. Tím je ten, který žije jedinečně, jedinečnost si upevňuje a jako osobnost jedná.“ Nelze nejednat, prosmyknout se životem jako nejednající a tedy nedějinná bytost. „Nikoli přikrčováním, přizpůsobováním a přisluhováním tomu, co tvoří okamžitou tvářnost povrchu, nýbrž myšlením, které jde radikálně do hloubi, získá se nahlédnutí do toho, co jest, do jeho smyslu, a následkem toho do orientace v chaosu a bouří dnešků a zítřků.“ Vše má podléhat, dle doporučení Masarykova, v rámci jakési globalizace, „mondialisation“, tendenci celosvětové inter-akce. „Pro společnost, která chce žít svobodně, není jiná cesta než zúčastnit se podle možnosti ze všech sil tohoto úsilí o pochopení a smysl tváří v tvář masivní absurdnosti, chaotičnosti, oslabující představě nevládnutelnosti planetární situace: takové bylo Masarykovo doporučení, taková jeho praxe, která ztroskotala na neprohlédnutých předsudcích, na kapitulaci před těmi strašáky „nevědeckosti“, fantastického, libovolně budovaného „světového názoru“, a hlavně před onou nesmírnou úlohou revize a destrukce všech „samozřejmostí“, všech přesvědčení a názorů, s nimiž denně operujeme a na něž spoléháme – kterou na sebe nutně bere každá skutečná filosofie.“

PhDr. Jaroslav Kohout během přednášky

Naléhavým požadavkem Masarykovým i Patočkovým je nárok na to, že život máme žít se stálým zřetelem *sub specie aeternitatis*, tedy jako reflektující tělesné individuální žití. Jde o snahu rozumět, že věci jsou jednou provždy, že správné máme činit teď a tady.

Kateřina Melicharová a Pavlína Stoupová
studentky oboru Filosofie, Katedra religionistiky a filosofie FF

Vítězové z Fakulty restaurování

Dne 3. prosince proběhla v Ateliéru konzervace a restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů na Fakultě restaurování naší univerzity prezentace účastníků druhé knihvazačské soutěžní přehlídky, konané v Českých Budějovicích.

V roce 2004 pořádal Státní okresní archiv v Českých Budějovicích pod záštitou odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra ČR (dále jen AS MV ČR) první archivní knihvazačskou soutěž. Letos (po třech letech) byla pod záštitou ředitele AS MV ČR PhDr. Václava Babičky pořádána druhá archivní knihvazačská soutěžní přehlídka, které se zúčastnili i dva studenti a dva pedagogové z Ateliéru konzervace a restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů Fakulty restaurování UPa v Litomyšli.

Všem účastníkům soutěže byla rozeslána studie Daniela Kováře pojednávající o tragickém zavraždění budějovického purkmistra Ondřeje Puklice ze Vztuh v nsvázané podobě, tedy ve volných složkách.

Soutěžní přehlídka měla tři soutěžní kategorie:

1. pracovníci archivů,
2. studenti restaurování středních a vysokých škol,
3. knihařky a knihaři, pracující mimo archiv a působící na „volné noze“ nebo vyučující knižní vazbu, případně její restaurování na různých školách.

Z celkového počtu 47 zúčastněných bylo 17 soutěžících oceněno, z toho 4 byli z Fakulty restaurování UPa v Litomyšli. Mezi oceněnými byl **BcA. Radomír Slovík** (vedoucí Ateliéru konzervace a restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů), obdržel čestné uznání za uměleckou knižní vazbu

Mgr. Ján Šiblo (vpravo) při přebírání ceny v II. soutěžní kategorii za řemeslně dokonalou vazbu

v třetí soutěžní kategorii. **BcA. Karin Sojková** (asistentka ateliéru knižní vazby), vyhrála I. místo za řemeslně dokonalou vazbu a I. místo za uměleckou knižní vazbu v třetí soutěžní kategorii a dále studenti 3. ročníku **Barbora Kopsová** – čestné uznání za uměleckou knižní vazbu v druhé soutěžní kategorii a **Mgr. Ján Šiblo** – I. místo za řemeslně dokonalou vazbu také v druhé soutěžní kategorii.

Výstava soutěžních knižních vazeb se z Českých Budějovic přestěhovala do Prahy a do budovy Archivu hlavního města Prahy a následně do Městské knihovny v Ostravě.

BcA. Radomír Slovík
vedoucí Ateliéru konzervace a restaurování papíru, knižní vazby
a dokumentů FR

vítězná vazba Bc. Karin Sojkové

společné foto vítězů z Fakulty restaurování UPa v Litomyšli

Historická výroba pergamenu

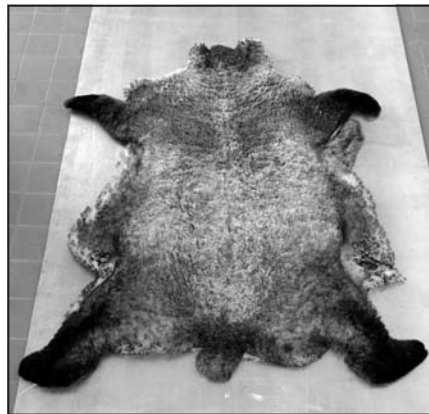
Studenti Ateliéru konzervace a restaurování papíru, knižní vazby a dokumentů z Fakulty restaurování naší univerzity si v rámci výuky předmětů technologie restaurování a kaligrafie a miniatury odzkoušeli historický způsob výroby pergamenu loužením ve vápenném louhu.

Pergamen dostal jméno podle řeckého města v Malé Asii Pergamon (dnes Bergama – Turecko). Vyráběl se z enzymaticky nebo alkalicky odchlupené kůže (holina), která byla ve vlhkém stavu napnutá na rám a sušena. Používaly se kůže ovčí, koz, telat, oslů, vysoké zvěře apod. V Českých zemích se první pergamenové rukopisy objevují v románském období.

Pro výrobu pergamenu použili studenti několik druhů zvířat. Vyzkoušeli si výrobu z ovčí, jehněčí, kozí a králičí kůže. Dle druhu pergamenu se jednalo o tzv. italský – jižní pergamen, u kterého je broušena pouze masová strana.

Ve výrobě pergamenu studenti pokračují a výsledky své práce dále zužitkovávají při restaurování, výrobě knižních vazeb či faksimilií středověkých rukopisů.

*BcA. Radomír Slovík
vedoucí Ateliéru konzervace
a restaurování papíru, knižní vazby
a dokumentů FR*

kůže beránka po stažení

ložení ve vápenném mléce

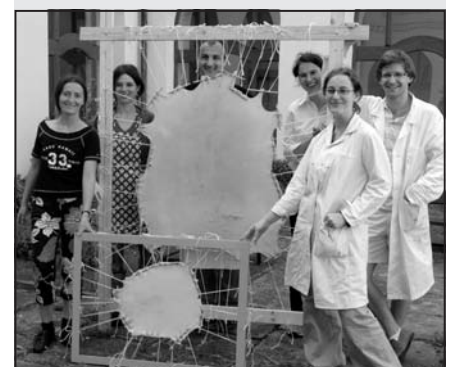
mechanické odstraňování chlupů po ukončení procesu loužení – vznik holiny

napínání holiny na rám pomocí dřevěných kolíčků

broušení rubové (masové strany) pemzou

zdatní „pergamenci“

Seminář „Mobility 2007“ na Fakultě restaurování

studentka Tereza Cermanová při prezentaci stáže v Biblioteka Nazionale ve Florencii

studentky Lenka Černotová a Pavlína Prošková před prezentací stáže v rakouském Grazu

šťastné stážistky po návratu do Čech

Fakulta restaurování Univerzity Pardubice uspořádala, jako každý rok, celodenní seminář věnovaný prezentacím studentských stáží. Seminář „Mobility 2007“ se uskutečnil v budově bývalého pivovaru v areálu státního zámku v Litomyšli dne 5. prosince 2007.

V pěti přednáškových blocích vystoupili studenti stávajících třetích a čtvrtých ročníků, kteří přiblížili přítomným studentům a pedagogům fakulty své zkušenosti a poznatky ze stáží, které se uskutečnily v rámci programu Erasmus v Norsku, Itálii a Rakousku.

Náplň stáží byla i letos velmi různorodá, vždy úzce zaměřená na jednotlivé specializace stážistů. Studenti mají možnost pracovat na zajímavých projektech v zahraničí, porovnat rozdílné přístupy k restaurování i seznámit se s některými novými technikami. Prezentace jejich zkušeností se proto vždy stává podnětem k zanícené diskusi.

Studentky Ateliéru restaurování nástěnné malby a sgrafita Pavlína Prošková a Lenka Černotová v úvodu prezentovaly pracovní stáž pod vedením Diplom. rest. Christiana Bindera z rakouského Grazu, u něž měly možnost se seznámit se způsoby obnovy nemovitých kulturních památek (nástěnných maleb a architektury) v Rakousku.

Studentky Ateliéru restaurování a konzervace uměleckých děl na papíře Barbora Martinková a Kateřina Neslerová poté hovořily o svém studijním pobytu v Preus Muzeum v Norsku, kde 3 měsíce pracovaly na části rozsáhlého fondu fotografických sbírek, obeznámily se s materiály a způsoby restaurování fotografií, což je v současnosti velmi aktuální téma i v České republice. V další části programu vystoupila Mgr. Tereza Cermanová, studentka 4. ročníku Ateliéru restaurování a konzervace papíru, knižní vazby a dokumentů, která se s přítomnými podělila o své zkušenosti z pobytu v Biblioteka Nazionale Centrale ve Florencii. Závěrečná přednáška byla věnována studijnímu pobytu v italské Brescii. Studentka 3. ročníku Ateliéru restaurování a konzervace kamene a souvisejících materiálů Klára Valentová strávila semestr v sochařském ateliéru Akademie výtvarných umění v Brescii a hovořila nejen o náplni studia, ale zamýšlela se i nad způsobem tamní výuky a přístupem k restaurování a konzervaci.

Do živé diskuse se zapojili nejen studenti Fakulty restaurování, ale s velikou chutí i jejich pedagogové. Závěrem semináře krátce vystoupil děkan fakulty doc. Jiří Novotný, ak. soch., který vyzdvihl prospěšnost zahraničních stáží a meziuniverzitní evropské spolupráce a poděkoval všem, kteří se na organizaci stáží podílejí.

*Ing. Lenka Macháčková
Referát ekonomicko-správní FR*

Restaurátoři z Litomyšle přivezli z Francie vítězství ze sněhové sochařské soutěže

Ve dnech 25. až 28. ledna 2008 se konal ve francouzském Valloire 25. ročník přehlídky sněhových skulptur. Socha autorů Jana Fedorčáka, Jakuba Ďoubala, dnes asistenta sochařského ateliéru Fakulty restaurování Univerzity Pardubice, a Petra Koudelky byla odbornou porotou oceněna jako nejlepší v mezinárodní soutěži. Český tým tak získal absolutní prvenství a statut čestného hosta příštího ročníku.

Národní a mezinárodní soutěže se zúčastnilo osmnáct týmů z celého světa. Vítěz národní soutěže, ve které byly hodnoceny pouze francouzské týmy, získal možnost účastnit se soutěže mezinárodní. Do mezinárodní soutěže byl na základě odeslaných návrhů přijat již zmiňovaný český tým složený z absolventů restaurátorské školy v Litomyšli.

Na začátku měli sochaři k dispozici čtyřmetrové bloky o základně 3 x 3 m, z nichž vzniklo v průběhu čtyř dnů na osmnáct skulptur. První cenu poroty si odnesl český tým (Jan Fedorčák, Jakub Ďoubal a Petr Koudelka), druhou cenu získal domácí francouzský tým a o třetí cenu se rozdělily týmy z Holandska a Velké Británie. Cenu diváků získala technicky dokonalá skulptura britských sochařů.

Městečko Valloire bylo francouzskou asociací plastických umění vybrána pro pořádání soutěže v ledovém a sněhovém sochařství. Za dobu své existence získala tato událost mezinárodní věhlas a do Francie se sjíždějí sochaři a milovníci tohoto umění ze širokého okolí.

Více na stránkách pořadatele www.valloire.net.

*BcA. Jakub Ďoubal
Ateliér restaurování kamene FR*

GIS DAY 2007 na Ústavu systémového inženýrství a informatiky

Den geografických informačních systémů je významný osvětově-informační den, během něhož specialisté na geografické informační systémy (GIS) informují laickou veřejnost o tom, co je GIS a jak tato bezesporu důležitá technologie ovlivňuje náš každodenní život. Cílem Dne GIS je především celosvětově popularizovat technologii geografických informačních systémů, která umožňuje integrovat data z různých zdrojů, analyzovat a vizualizovat je, čímž přispívá k lepšímu poznání podmínek a souvislostí mezi jevy v území. Poslední Den GIS připadl na 14. listopadu 2007.

Tuto akci podporuje Fakulta ekonomicko-správní naší univerzity každoročně. Letos jsme se rozhodli pro inovaci. Nezvali jsme studenty k nám, ale za zájemci jsme se rozjeli. Dne 14. listopadu bylo navštíveno Gymnázium Josefa Ressela v Chrudimi, kde ve dvou blocích byly geoinformační technologie prezentovány padesáti šesti studentům. O přednášku byl velký zájem i ze strany pedagogů. O dva dny později jsme se rozjeli do rodiště významného českého cestovatele. Na Gymnáziu Dr. Emila Holuba v Holicích si přednášku vy-

přednášky o geoinformačních technologiích středoškolákům na gymnáziu v Chrudimi a Holicích v Čechách

slechlo 100 studentů a pedagogů. Přednášku navštívilo i vedení gymnázia.

Prezentace geoinformačních technologií byla rozdělena do několika bloků. První část prezentace vysvětlovala základní pojmy, demonstrovala základní funkce a ukázala nejrůznější aplikace v praxi. Prezentace nesla název „Co je to GIS?“. Následovalo využití dat pořízených metodami dálkového průzkumu Země. Potom byly představeny nejrozšířenější GIS softwary na našem trhu. Velké oživení přinesla prezentace

GPS. Dále byl ukázán GIS na internetu. Na závěr akce bylo prezentováno bakalářské a inženýrské studium na Fakultě ekonomicko-správní Univerzity Pardubice a byly přiblíženy možnosti uplatnění absolventů v praxi. Na obou školách byl o prezentované technologie velký zájem, který dokládala bohatá diskuse. Za správné odpovědi na dotazy přednášejícího dostávali studenti drobné ceny od firmy ESRI.

*Mgr. Pavel Sedlák, Ph.D. a Ing. Jitka Komárková,
Ústav systémového inženýrství a informatiky FES*

Vánoční setkání Fakulty ekonomicko-správní

Předvánoční setkání pracovníků FES mělo 17. prosince oproti předchozím letům zejména zpočátku výjimečný ráz. Stalo se totiž příležitostí k vyjádření neformálního poděkování prof. Ing. Janu Čapkovi, CSc. Ten byl po dvě funkční období děkanem fakulty. Ta za jeho řízení prošla mnohými pozitivními změnami, jak v oblasti pedagogické a vědeckovýzkumné,

tak na úseku zahraničních vztahů. Navíc se podařilo fakultu ekonomicky stabilizovat a rozvíjet. O přátelské atmosféře setkání, kterého se v salonku menzy zúčastnila většina zaměstnanců fakulty, svědčí snímky pořízené Ing. Táňou Karlíkovou.

*PhDr. Miloš Charbuský, CSc.
Ústav veřejné správy a práva FES*

Než se slova ujal prof. Ing. Jan Čapek, CSc., přivítala všechny přítomné vedoucí Informačního a poradenského centra FES Ivana Veselá.

Zcela neformálně, ale o to působivěji za dosavadní činnost ve prospěch fakulty poděkovala prof. Čapkovi Ing. Stanislava Šimonová, Ph.D. (třetí zleva).

Ze snímku by se mohlo zdát, že na FES působí pouze ženy, na další rozvoj fakulty si však mimo záběr fotoaparátu připila i mužská část pracovníků.

Velice příjemnou atmosféru dodala celému setkání působivá vánoční výzdoba.

Symposium s prof. Krejčím: o nezbytnosti celkového pohledu

V pátek 9. listopadu 2007 se ve Filosofickém ústavu AV ČR v Praze konalo symposium tří významných odborníků, kterého se účastnili i studenti filosofie a religionistiky Fakulty filozofické Univerzity Pardubice. Hlavním řečníkem byl emeritní profesor Jaroslav Krejčí (letos oslaví 92 let), který patří šíří svých badatelských zájmů k výjimečným osobnostem české i světové vědy. Profesor Krejčí žije v Lancasteru (GB), kde dlouhá léta působil na univerzitě. V České republice je vedoucím Střediska pro výzkum sociálně-kulturní plurality při Filosofickém ústavu AV ČR v Praze. Jeho vědeckým zájmem byla původně makroekonomie a právo. V současnosti se zaměřuje na sociologii, politologii a sociální antropologii s ohledem na světová náboženství. Poslední jeho publikace v češtině jsou zejména *Postižitelné proudy dějin* a autobiografie *Mezi demokracií a diktaturou – domov a exil*, kde poutavě vypráví své životní postřehy z demokratického Československa, z okupace, odboje a komunistického uvěznění (5,5 let), exilu a návratu do svobodné vlasti po roce 1989.

Jaroslav Krejčí zahájil přednášku vymezením aktuálního problému celistvého/komplexního pohledu na nábožensko-politickou situaci ve světě. Takového pohledu je zapotřebí nejen kvůli odbornosti samé, ale zejména aby se politici vyvarovali neuvážených kroků v současném labilním světě. Následně diskuse se účastnili prof. Radim Palouš a dr. Jaroslav Kohout. Profesor Krejčí načrtl celkový pohled na vývoj civilizační epochy, jejíž počátky v Mezopotámii spadají do doby před 5 000 lety. Z jednotlivých civilizačních formací, jimiž tento vývoj v různých částech světa probíhal, zašla v současnosti nejdále formace, kterou lze nejlépe nazvat europoidní (v běžné mluvě západní). Ta svým zaměřením na ovládnutí přírodního prostředí a redukcí času a prostoru pro mezilidský styk zahájila novou – možno říci technizační – epochu lidského vývoje.

Pronikání této formace do ostatního světa je komplikováno rozličnou sociálně kulturní orientací jednotlivých civilizačních formací. Zatímco europoidní civilizace vyvinula z humanitních aspektů křesťanství princip lidských práv, státy ostatních civilizačních formací se k tomu staví váhavě. Z velkých států k tomu zašly nejdále Japonsko a Indie; v Turecku o to probíhá spor.

Základním faktorem rozdílného přístupu k této modernizaci je náboženská či jiná duchovní orientace. Nejrozhodnějším odpůrcem sekulární orientace europoidní části světa jsou radikální složky civilizace islámské.

Základní rozdíl v rámci islámu je mezi silně většinovou sunnou a menšinovou šíjou. Sunnitě opírají svou víru o svatou knihu (Korán) a tradici (Chadisy). Šíjité kromě toho uctívají památku Muhammada synovce a zetě (v jedné osobě) Alího. Rozdělují se podle toho, kolik potomků Alího je uctíváno. Nejpočetnější směr, který je nyní státním náboženstvím v Iránu, uznává Alího potomky až do 12. generace. Věřící, že

(zleva) prof. Krejčí, PhDr. Kohout a prof. Palouš při diskusi

během přednášky prof. Krejčího

ten dvanáctý odešel do ústraní a vrátí se, aby očistil islám a rozšířil jej po celém světě. Zvláštní odnoží obou těchto směrů jsou súfiové; jejich mystická orientace (vliv jiných náboženství) je vylučuje z politického kontextu islámu.

Pro další vývoj je zvláště důležitý různý demografický vývoj v jednotlivých částech světa. V křesťansky orientované části světa jen jeho americká složka stěží udržuje reprodukční míru na stabilní úrovni. V Evropě porodnost výrazně poklesla, a to nejen ze znalosti kontracepce, ale také z odklonu od náboženství (je pozoruhodné, že největší počet osob bez vyznání je podle statistických podkladů v České republice).

V poslední době je porodnost poklesla i v Číně a v menší míře i v Indii. V Číně je důvodem vládní příkaz jen jednoho dítěte v rodině, což vede k potratům ženských zárodků, a v Indii k téže praxi motivují náklady na věno pro sňatky dívek. Moderní technologie tuto praxi velmi usnadňuje. Muslimové naopak porodnost neomezují, ale s možností více manželek (až čtyř) a s menší účastí žen ve veřejném životě začínají pronikat do demograficky méně zdatných, ale ekonomicky lákavých oblastí, jako je zejména Evropa. Ještě silnější demografický přetlak subsaharské Afriky hledá podobnou cestu.

V následné diskusi se dr. Kohout vyjádřil k pojetí celkového pohledu a celkovosti: „Sociologové se zaměřují na popis konkrétního stavu v jednotlivých částech světa a filosofové mají na mysli hledání něčeho jednotícího, společného.“ Sociologie nás obohacuje jednotlivostmi, které popisuje, měří, srovnává. Filosofie hledá spíše hodnoty, které vedou ke společnému základu. Domnívá se, že celkové hledisko nám bylo zpřístupněno v přednášce profesora Krejčího. Avšak jednotící hledisko, to, které má vést k celistvosti, zbývá k promyšlení, což je úlohou filosofů.

Také profesor Radim Palouš se vyslovil k danému problému: „To, co mě od první chvíle oslovilo, byl právě akcent pana profesora na porozumění, na znalost, protože ta neznalost situací v arabském světě vedla k politicko-vojenským chybám, ať už je potom hodnotíme jako větší či menší.“ Celkový pohled je důležitý, utápět se v podrobnostech je chyba. To podstatné je znát svou věc, ale zároveň být otevřený otázce. Nahrávka ze symposia je k dispozici na: <http://filosofie.upce.cz/cs/novinky/nahravky-prednasek/>.

*Radka Otčenášková
studentka oboru Filosofie,
Katedra religionistiky a filosofie FF*

Bavorsko – české sousedství v kultuře a hospodářství

přednášející Simona Pelešková, studentka 2. ročníku NJHP

Bc. David Stecher,
ředitel Českého centra
v Mnichově

Dne 14. listopadu se na Univerzitě Pardubice konala studentská konference na téma Bavorsko – české sousedství v kultuře a hospodářství, pořádaná Katedrou cizích jazyků Fakulty filozofické v rámci stejnojmenného interního grantu. Program byl organizačně rozdělen do dvou částí.

V úvodu účastníky seznámila Mgr. Jindra Dubová s programem konference a s tématy následujících studentských prezentací. Úvodní přednáška se týkala v poslední době asi nejvýznamnější akce na poli soužití Bavorů a Čechů, a to bavorské zemské výstavy s názvem „Bavorsko – Čechy I 500 let sousedství“, která se konala v německém Zwieselu (autor-

kou prezentace byla Jarmila Břoušková – studentka Německého jazyka pro hospodářskou praxi – NJHP, 2. ročník). Posluchači získali informace o průběhu celé této akce a díky powerpointové prezentaci a katalogu této výstavy zhlédli i některé vystavované exponáty. V pořadí druhá přednáška pojednávala o aspektech tvorby bavorského spisovatele Maximiliana Schmidta, který ve svých dílech často literárně zpracovává soužití mezi oběma kulturami, rozehrává zde různé příběhy, jejichž obsahem je například láska mezi chodskou dívkou a bavorským chlapcem, nebo oživuje osudy sklářů, ve kterých nechybí atributy života na hranici, k nimž patří takové věci jako pytláčení, ale i různé svátky a slavnosti. Neméně podstatným rysem jeho prací je věrné líčení krajiny v okolí bavorsko – české hranice (autor přednášky: Václav Prchal, student 2. ročníku NJHP). Inspiraci k poslednímu v rámci projektu zkoumanému námětu poskytly bavorské mýty (toto téma zpracovala Simona Pelešková, studentka NJHP, 2. ročník). Přítomné posluchače nejvíce pobavil příběh o bájném zvířeti „Wolpertinger“, o kterém se vypráví, že je neviditelné a je zobrazováno jako zajíc se srnčími parohy, kachními křídly a veverčími zuby.

Druhá polovina konference byla věnována přednášce Bc. Davida Stechra – absolventa Univerzity Pardubice a současného ředitele Českého centra v Mnichově. Přednášející referoval o úspěších, funkcích a možnostech tohoto institutu – k jeho aktivitám patří například zprostředkovávání stáží českých škol v zahraničí, dále pak navazování a prohlubování vzájemných kontaktů mezi Čechy a Němci. Znáčná je i jeho spolupráce na prezentaci českých firem v zahraničí a propagaci české kultury. Neméně podstatnou součástí přednášky byly i informace týkající se získávání stipendií v rámci dalších organizací a nechybělo ani pár zajímavých postřehů o spolupráci se studenty v zahraničí.

Na závěr konference zaznělo i několik otázek, ve kterých se účastníci dotazovali především na návštěvnost českých center v Německu, a byli příjemně překvapeni, že se zájem o Českou republiku a český jazyk stále zvyšuje.

*Lada Zahálková a Jana Ettllová
studentky 1. ročníku
Německého jazyka pro hospodářskou praxi FF*

O mezinárodní vědecké konferenci v Omsku

Omský institut Ruské národní obchodně-ekonomické univerzity pořádal dne 20. prosince mezinárodní konferenci – Management, marketing, podnikání a etika – teorie a praxe.

Konference se zúčastnilo 199 zástupců z různých oblastí Ruské federace i ze zahraničí. Účastníky byli představitelé zejména vysokých škol, obchodních a podnikatelských struktur města Omsk a Omské oblasti, Ministerstva školství Omské oblasti, Obchodně-průmyslové komory, Městského úřadu Omsk a výrobních podniků v regionu. Plenární zasedání zahájil prof. S. E. Metělev, ředitel Omského institutu. Na plenárním zasedání vystoupili ministr školství Omské oblasti A. M. Solomatin, z Moskvy první prorektor univerzity prof. T. M. Šamba a prorektorka pro vědu prof. O. E. Bašina, dále prezident Sdružení podnikatelů Omské oblasti L. P. Kazakevič, prezident Obchodně-průmyslové komory T. A. Chorošavina i odborná asistentka Fakulty ekonomicko-správní Univerzity Pardubice Ing. Libuše Čekanová, Ph. D. a ředitel Jazykového institutu v Norimberku doc. R. Miller.

Na konferenci vystoupila Ing. Libuše Čekanová, Ph. D. z Ústavu ekonomiky

a managementu FES s příspěvkem na téma Enterprise in the Czech Republic. Po plenárním zasedání se zúčastnila jednání v sekci Management a podnikání. Diskutovala o poptávce poradenských služeb v ČR s autorem příspěvku na téma „Poptávka ruských podniků po konzultačních firmách“. Fakulta ekonomicko-správní Univerzity Pardubice dne 31. ledna 2006 uzavřela s Omským institutem Ruské národní obchodně-ekonomické univerzity rámcovou smlouvu o spolupráci. Nyní se projednává příprava stáže Ing. Libuše Čekanové, Ph.D., která zde bude tři měsíce letního semestru pobývat s programem přednášek na téma „Vliv integračního procesu v Evropě na tuzemské firmy“. Tematické okruhy přednášek byly upřesněny s doc. Dmitrijem Artamonovem, vedoucím katedry managementu a práva. Prof. Sergej Kostarev seznámil budoucí stážistku s akademickými pracovníky katedry. Ředitel institutu prof. Metělev doporučil, aby stáž byla využita i k diskusi o možném budoucím společném projektu, zkoumajícím podnikatelské prostředí v České republice a Omské oblasti.

*Ing. Libuše Čekanová, Ph. D.
Ústav ekonomiky a managementu FES*

příchod účastníků konference zleva prof. T. M. Šamba, první prorektor univerzity, prof. O. E. Bašina, prorektorka pro vědu, a Ing. L. Čekanová, Ph.D., FES Upa

vystoupení Ing. Libuše Čekanové, Ph. D. na plenárním zasedání s příspěvkem na téma Enterprise in the Czech Republic

III. mezinárodní kongres germanistů v Seville

V centru španělské Andalusie, historické Seville, se konal již třetí oficiální Mezinárodní kongres germanistů (celkově již šestý), tentokrát s podtitulem „Germanistika v německy mluvících zemích i mimo ně. Pojmy, metody, tendence.“ Vzhledem k více než tisícileté tradici setkávání a intenzivnímu prolínání především iberské, římské, vizigótské, křesťanské, židovské a arabské kulturní tradice existuje jenom málo měst na světě, která by disponovala vhodnější historickou kulisou a prostředím pro vzájemnou výměnu idejí, názorů a informací. Kongres se konal od 17. do 19. prosince 2007 a v jeho průběhu zazně-

lo celkem 103 odborných referátů a přednášek celebrit španělské, evropské i světové germanistiky. Zastoupeno bylo celkem 5 kontinentů a 24 zemí, při moderování v jednotlivých sálech se vystříдалo 13 moderátorů, akci využila i řada dalších germanistů či studentů, kteří se kongresu pouze zúčastnili bez vlastních příspěvků.

Sály a prostory, ve kterých se jednotlivé kongresové akce uskutečnily, ilustrují průmyslové i univerzitní tradice Seville, které sahají až do roku 1505, kdy dostalo město po více než stoletém úsilí a založení koleje pro vyšší vzdělávání Colegio de Santa María de Jesús již ve

13. století konečně pozhnání papeže Julia II. a díky jeho bule mohlo být dosavadní koleji uděleno právo poskytovat regulérní univerzitní vzdělání a udělovat odpovídající hodnosti v teologii, filosofii, právu, medicíně a v humanitních vědách. Současné hlavní sídlo Universidad de Sevilla (univerzité patří řada budov po celém městě, mnohé z nich jsou bývalé pavilóny Expa 92) je stylová, impozantní a monumentální budova bývalé továrny na tabák (Real fábrica de tabacos), kde měla údajně pracovat i slavná rodačka ze Seville, cikánská tanečnice Carmen. Budova je ovšem ve svých vnitřních prostorech renovovaná a vše-

Mgr. Jindra Dubová, Mgr. Lenka Matušková
(Katedra cizích jazyků FF)

profesor Magallanes, organizátor
konference, Universidad de Sevilla

přednášející z Mexika

účastníci konference v areálu univerzity
v Seville (Mgr. Dubová, PhDr. Čapek,
prof. Zoltán, Szendi Maďarsko)

uskutečnilo vedle přednášek i zahájení a zakončení celého kongresu za účasti vedení univerzity a německého konzula, nadmíru důstojný a reprezentativní rámec jednání, přičemž svoje zvláštní kouzlo genia loci budovy měly i rauty konané v patiu v době siesty (samozřejmě znásobené i gastronomickými vjemy a diskusemi s dalšími účastníky kongresu).

Jako při minulých kongresech byla germanistika České republiky zastoupena pouze Fakultou filozofickou Univerzity Pardubice, tentokrát hned dvěma příspěvky. Jeden byl věnován poslední německy píšící autorce pražské německé literatury Lence Reinerové, druhý, připravený a prezentovaný Mgr. Jindrou Černou a Mgr. Lenkou Matuškovou, se věnoval problematice literárního a kulturního sousedství Čech a Bavorska. Oba příspěvky vyvolaly živý ohlas a autorovi tohoto příspěvku byla bezprostředně po kongresovém referátu slavnostně předána kniha „Mexiko, das wohl temperierte Exil“, na které se spolupodílela mexická germanistka ně-

meckého původu, profesorka Elizabeth Siefer Krausová, která spoluorganizovala v listopadu 1993 setkání bývalých mexických válečných azylantů, exulantů z různých zemí, jehož se rovněž zúčastnila Lenka Reinerová, jejíž příspěvek je v knize otištěn.

Součástí kongresu byla i noční exkurze v Alcázaru, hradu a sídle španělských králů, s nádhernou vnitřní výzdobou a úchvatnými zahradami, a fakultativně i závěrečná, spontánně zorganizovaná večeře, při které bylo možné se blíže seznámit se španělským kulinářským uměním i s problémy a úspěchy germanistiky v ostatních zastoupených zemích. Zaslouženého ocenění se dočkal i hlavní organizátor všech dosavadních kongresů, germanista a profesor sevillské univerzity, Fernando Magallanes Latas, díky němuž se toto každoroční setkání může v takovém rozsahu a kvalitě konat.

PhDr. Jan Čapek, Ph.D.
vedoucí Katedry cizích jazyků FF

stranně přizpůsobená všem nárokům na moderní prezentační techniky. Andalusané ovšem příliš nepočítají s nepříjemným zimním chladem, který tu sice netrvá dlouho, ale prosincový kongres přece jenom postihuje, takže je nutné si zvyknout na nezvykle nízké teploty v některých nepříliš vytopených přednáškových místnostech. Celkově však vytvářejí všechny sály, Salón de grados de derecho, Aula de grado de filología a především hlavní sál Paraninfo, kde se

studenti

„Cena Emila Škody“ absolventu Dopravní fakulty Univerzity Pardubice

Technický týdeník z 14. prosince 2007 otiskl stručné oznámení: Významná strojírenská skupina ŠKODA HOLDING, a. s., představila společně s Nadací ČVUT Media Lab výsledky pátého ročníku Ceny Emila Škody. V soutěži o nejlepší diplomové a doktorské práce vypisované společností ŠKODA HOLDING, a. s., mohou studenti technických oborů vysokých škol získat až 80 000 korun a pracovní poměr v tradiční strojírenské skupině.

Cílem je podpořit výjimečné výkony studentů a doktorandů na poli výzkumu a vývoje. Do soutěže se může přihlásit stu-

dent libovolné vysoké školy či univerzity v rámci EU. V rámci 5. ročníku bylo hodnoceno 28 diplomových a 7 doktorských prací.

Vítězi letošního ročníku Ceny Emila Škody v kategorii diplomových prací:

1. Jaroslav Brodský (Univerzita Pardubice), Návrh podvozku elektrické vícesystémové lokomotivy pro nákladní dopravu,
2. Pavel Pošta (ČVUT v Praze), Stavový automat modulátoru pro kompaktní maticový měnič,

3. Jaroslav Štěch (Západočeská univerzita v Plzni), Výpočtová studie proudění páry stupněm a regulační stěnou,
4. Vojtěch Glac (Západočeská univerzita v Plzni), Modifikace návrhu deformačního členu tramvaje,
5. Miroslav Bednář (ČVUT v Praze), Deska generátoru spínacích pulzů pro kompaktní maticový měnič.

Vítězi v kategorii doktorských prací:

1. Ing. Jiří Dřínovský (Vysoké učení technické v Brně), Analýza vlastností odrušovacích filtrů EMC ve vnějších neurčitých podmínkách,
2. Ing. Michal Hoznedl (Západočeská univerzita v Plzni), Difuzorová proudění se specifickými okrajovými podmínkami.

Vítězem v kategorii diplomových prací se tedy stal Ing. Jaroslav Brodský, absolvent bakalářského a magisterského studia oboru Dopravní prostředky, zaměření Kolejová vozidla na naší dopravní fakultě. Inženýr Brodský absolvoval poslední tři roky na Dislokovaném pracovišti Dopravní fakulty Jana Pernera v České Třebové, kde se zejména v projektech a bakalářské práci soustředil na konstrukci pojezdových částí elektrických lokomotiv.

Je třeba zdůraznit, že jeho pobyt na specializovaném pracovišti v České Třebové přispěl velkou mírou k získání teoretických i praktických zkušeností, které byly násobeny jeho osobním nasazením, samostatností a aktivitou při vyhledávání dalších podkladů u institucí, které mohly podat relevantní a nejnovější informace k řešení problematice.

Jaké bylo zadání diplomové práce? Úloha byla zaměřena na nový sektor výroby moderních a vysoce výkonných elektrických lokomotiv pro dopravní systémy typu Cargo. Tyto systémy vyžadují vozidla o výkonu přes 6 000 kW a max. rychlosti 140 km a jsou dnes objednávány ve stovkových sériích. Jsou určeny pro prudce se rozvíjející celoevropskou železniční dopravu. Proto soutěž největších výrobců vozidel v koncernech Alstom, Bombardier a Siemens se soustřeďuje na konstrukce, které vycházejí sice ze současných rychlých a vysokovýkonných lokomotiv pro osobní dopravu, ale hledají se optimalizovaná zjednodušení, která by přinesla v konečném důsledku sníženou cenu vozidla.

Právě v tomto směru byla zadána diplomová práce a jako výchozí typ byla zadána rychlá a výkonná elektrická lokomotiva Škoda 109E koncernu ŠKODA TRANSPORTATION, s. r. o., kterou si České dráhy objednaly v počtu 20 ks. Tématem tedy byl návrh reálné alternativy podvozku pro nákladní verzi. Smyslem řešení bylo navrhnout konstrukci, která by snížila výrobní i technologické náklady a tím výslednou konkurenčně schopnou cenu.

Ing. Jaroslav Brodský se ve své práci mohl opřít o konzultace pracovníků firmy ŠKODA TRANSPORTATION, s. r. o., zejména pana Ing. Petra Špalka. Další podklady diplomant získával u firem DAKO-CZ, a. s., ŠKODA ELETRIC, s. r. o., SKF,

předání ceny Emila Škody Ing. Brodskému v Betlémské kapli

DIAFRIKT, VÚŽ a Viamont, a. s. Výsledkem byla předložena diplomová práce na vysoké teoretické, konstrukční i technologické úrovni, což bylo jednoznačně oceněno komisí pro obhajoby diplomových prací v zaměření kolejová vozidla a oceněna jako nejlepší práce z obhajovaných diplomek.

Zájem Ing. Jaroslava Brodského o prohloubení znalostí v oboru dosvědčuje i jeho šestiměsíční zahraniční stáž na Helsinky University of Technology, absolvovaná na přelomu roku 2006/2007, a zejména tréninkový program – Trainee-program – vykonaný ve firmě ŠKODA TRANSPORTATION, s. r. o., v letech 2005/2006. V rámci programu absolvoval výuku angličtiny, outdoorové víkendy, školení komunikačních a prezentačních dovedností. Součástí programu bylo i zpracování projektu trínápravového podvozku v tvůrčím kolektivu tří studentů, kde další kolegové byli studenti z ČVUT v Praze a Západočeské univerzity v Plzni. Všechny výše zmíněné skutečnosti se promítly do řešení diplomové práce „Návrh podvozku elektrické vícesystémové lokomotivy pro nákladní dopravu“.

Tato práce, vysoce oceněná Státní komisí, byla přihlášena do soutěže o „Cenu Emila Škody“. Přihlášené práce jsou vyhodnocovány v několika stupních. Základní hodnocení provádějí odborníci z jednotlivých divizí ŠKODA. Další hodnocení provádějí vědečtí pracovníci z univerzit. Výsledky hodnocení se předkládají představenstvu ŠKODA HOLDING, a. s., které podle hodnocení stanoví pořadí.

Je opravdu potěšující, že diplomová práce Ing. Jaroslava Brodského se stala vítěznou. K tomuto úspěchu je nutné upřímně blahopřát. Je to potvrzení nejen úspěšné činnosti pedagogů Dopravní fakulty Jana Pernera, zejména však potvrzení osobního nasazení, iniciativy a houževnatosti Ing. Jaroslava Brodského.

*prof. Ing. Jaroslav Čáp, DrSc.
Katedra dopravních prostředků DFJP*

Sociální analýza studentů Fakulty filozofické

V průběhu zimního semestru roku 2007 proběhlo na Fakultě filozofické naší univerzity dotazníkové šetření, které uskutečnili studenti 2. ročníku oboru Sociologie v rámci kurzu Sociální politika. Do výzkumu bylo zahrnuto 467 respondentů z řad studentů (byli vybíráni zcela náhodně bez ohledu na studovaný obor).

Výzkum se týkal především obecných sociálních podmínek života studentů: rodinného zázemí, vzdělání rodičů, bydliště, finanční situace, typu absolvované střední školy nebo např. důvodu výběru studia právě na UPa. Výzkum sledoval také spokojenost studentů se zvoleným oborem, trávení volného času, vztahy, partnerství, bydlení, výši výdělku při studiu atd. Celkem se na tvorbě dotazníků, distribuci mezi studenty a následném zpracování podílelo asi 40 studentů. Výzkum je přínosný nejen tím, že ho prováděli samotní studenti, vybírali otázky dle svého uvážení a zájmu, ale také zajímavými informacemi, které přináší. Studenti pak získali zkušenosti a poučení zejména v „umění správně formulovat otázku v dotazníku“ nebo ve schopnostech přesvědčit své studentské kolegy, aby detailní dotazník vůbec vyplnili.

Je třeba ocenit samostatnost studentů v průběhu dotazníkového šetření, jejich nadšení pro výzkumnou práci a celkový seriózní přístup. Co se týče dalšího využití získaných informací, nabízí se jejich zpracování v rámci bakalářské práce (studenti již projevíli zájem), případné srovnání s ostatními fakultami nebo jako podklad pro širší sociální analýzu celouniverzitní – „Zajímá nás, jak žijí studenti?“.

Z celkového počtu respondentů bylo 78 % žen, zastoupeny byly všechny ročníky bakalářského studia; 86 % ve věku do 22 let. Trvalé bydliště v okrese Pardubice udává 22 % studentů; 41 % má absolvovanou jinou střední školu než gymnázium. Podnětem ke studiu na FF byla pestrá nabídka bakalářských oborů a původní zaměření středoškolského studia, 18 % volí zdejší obory z důvodu předchozích neúspěšných zkoušek na jiné vysoké škole.

Většinu studentů podporují rodiče při studiu finančně, 10 % však nedostává žádný příspěvek. 44 % studentů bydlí společně s rodiči, bydlení na koleji udává 24 %, o 2 % více má pak pronajaté bydlení v soukromí (na privátě). Přivydělává si až 64 % respondentů; objevují se situace, kdy příjem studenta vylepšuje nízký rodinný rozpočet. Partnera má 61 % studentů, 66 % uvažuje o budoucím soužití v manželství, 9 % vypoovídá, že nechce v budoucnu partnera a touží žít sami, celkem 6 % studentů pak odmítá mít děti.

Šest studentů sociologie, Kristýna Kolářová, Filip Blahůšek, Barbora Hlavičková, Jaroslav Mátl, Ondřej Moravčík a Iveta Picková, provedlo konečné zpracování a detailnější analýzu dotazníků. Z jejich závěrečné zprávy si dovoluji předložit a citovat následující informace. Závěrečná zpráva studentů je pak k dispozici na webových stránkách Katedry věd o výchově nebo Katedry sociálních věd FF.

„... například spokojenost studentů se zaměřením studia je poměrně vysoká – 55 % na celé fakultě. Také 27 % dotázaných, kteří označili možnost „spíše ano“, je rovněž vysoké číslo, tudíž v souhrnu je 82 % studentů spokojeno. Nejspokojenější se zaměřením svého oboru jsou paradoxně studenti sociologie, téměř 89 % a to i přesto, že tento obor je již na fakultě zrušen. Tato fakta dokazují, že se jedná o velmi zajímavý obor. Drtivá většina studentů oboru Sociologie (95 %) nemá v úmyslu nastoupit do zaměstnání ihned po skončení bakalářského programu. Osmdesát procent z nich hodlá totiž dále studovat.

Počet studentů, kteří si během studia našli přátele, se kterými se budou chtít vidat i po ukončení vysoké školy, je naprostá většina (82 %). Ale přesto se na fakultě najde pár jedinců, kteří si tu přítel nenašli anebo ještě nevědí, jestli se s nimi budou chtít vidat. Z průzkumu vyplývá, že více přátelští jsou muži nežli ženy. To samé lze říci i o kolektivu mezi spolužáky, jelikož muži si více pomáhají jako spolužáci.

Zajímavé je, že všichni dotazovaní studenti jazykových programů mají v plánu mít děti, což vzhledem k faktu, že pouze 61 % z nich se chce oženit nebo vdát, znamená, že každý 3. student (studentka) bude mít nemanželské dítě.

Co se týče stravování, lidí, kteří si vozí jídlo z domu, je plná jedna třetina. Pouze jedna čtvrtina studentů FF využívá menzu, a ještě spíše ženy. Muži raději zajdou do bufetu. Celkově bufety využívá ke stravování 13 % dotázaných, ale muži je využívají dokonce z 25 %. Podle odpovědí muži také více kombinují svoje stravovací možnosti, kdežto ženy se spíše drží u tradičních způsobů. Doma se stravuje pouze 6 % lidí, což je dáno faktem, že je velmi málo studentů z okrese Pardubice. K tomu, že jí alespoň jedno teplé jídlo denně, se přiznala třetina žen. Mnohem odpovědnější jsou v tomto ohledu muži, kterých je kolem tří čtvrtin. Potěšující je, že více jak polovina studentů snídá. Ve snídaních jsou však aktivnější ženy.

Z lidí, kteří si vydělávají (asi 72 %), je plných 28 % kteří si vydělávají více jak dva tisíce. Pokud již studenti vydělávají, snaží se, aby výdělek byl co nejvyšší. Do pěti set – 6 %, do tisíce – 14 %, do dvou tisíc – 16 %. Čím vyšší částka, tím vyšší zastoupení.

Co se týče aktivit studentů, které provozují během týdne, na prvním místě jsou: počítač 5,2 krát za týden, následovaný nicneděláním 4,2 krát. Je zajímavé, že studenti raději nic nedělají, než například sledují televizi. To je pravděpodobně dáno nedostupností televize na kolejích. Na počítači tráví více času ženy než muži. U sledování televize jsou však pozice prohozeny. Jako aktivita nejhůř dopadla kultura, téměř u všech oborů se umístila na posledním místě. Podle očekávání se sportu věnují více muži než ženy. Muži také častěji pracují, ale stráví více času s přáteli (v restauraci) a také se méně učí. Celkové výsledky aktivit u žen i mužů jsou velice homogenní – jen s malými rozdíly. Mezi obory vynikají například ženy na jazykových oborech, které tráví na počítači téměř o jeden bod oproti průměru více než ženy s ostatních oborů. Zároveň se ale o dva body více věnují vlastní tvůrčí činnosti, než je průměr. Mezi ženami se také nejvíce věnují učení studentky ze

Slavistických studií EU. Mezi muži překvapili filosofové, jež se zdají být nejsportovnějšími. Muži z Humanitních studií ostatní převládali ve věnování se kultuře o 2,5 bodu více, než je průměr. Sociologové jsou neaktivnější ve vlastní tvůrčí činnosti a studenti ze Spisové a archivní služby se nejvíce dívají na televizi a také se nejvíce věnují nicnedělní.

Za pozitivní považuje nejvíce studentů přístup pedagogů. Ten byl však také často uváděn jako jev negativní, avšak čtyřikrát méně a většinou s dovětkem „někteří.“ Mezi klady bylo také často řazeno např. uplatnění po studiu nebo celek univerzitního kampusu (vše je pohromadě) či dostatek volného času.

V otázce záporů FF se studenti nejčastěji vyslovili ke kvalitě výuky, jež není dostačující. Jako veliký problém také vidí organizaci na fakultě, kterou rozumějí špatnou dostupnost informací o odpadlých hodinách a prodlevy mezi hodinami, nebo také absenci navazujících oborů či malý důraz na výuku cizích jazyků a její nedostupnost. Studijnímu oddělení byla vytýkána malá vstřícnost.

V odpovědích se pak objevily například i takové perličky, že ženám vadí ovzduší v Pardubicích, nebo že muži jako pozitivum vidí levný alkohol v bufetu „U Dědky.“

Kristýna Kolářová, Filip Blahůšek, Barbora Hlavičková, Jaroslav Mátl, Ondřej Moravčík a Iveta Picková
studenti 2. ročníku Fakulty filozofické, obor Sociologie
Mgr. Adriana Sychrová
Katedra věd o výchově FF

(zleva) Ondřej Moravčík, Iveta Picková, Filip Blahůšek, Barbora Hlavičková, Jaroslav Mátl

51. výstava v Galerii Univerzity Pardubice

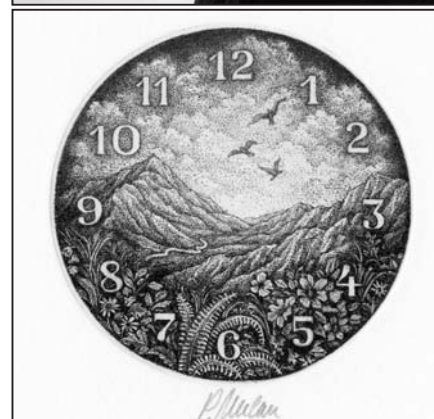
PETR MELAN – GRAFIKA

V úterý 29. ledna v 17 hodin byla v Galerii Univerzity Pardubice otevřena 51. výstava. Ve vestibulu Univerzitní knihovny se pardubické veřejnosti představil PETR MELAN se svojí výstavou grafik.

Grafik a ilustrátor akademický malíř Petr Melan patří k silné generaci grafiků, kteří končili vysokou školu v sedmdesátých letech a oživil tradiční scénu českých i zahraničních výstavních síní na tu dobu neobvyklými náměty plnými básnických metafor, navíc ztvárněnými dokonalou technikou. Říkalo se jim Sklenářova škola podle profesora Sklenáře, který tehdy vedl Ateliér užité a ilustrační grafiky na VŠUP v Praze. Silný vliv na studenty však měl kromě profesora i odborný asistent Jiří Anderle, který probouzel v této nastupující generaci náruživost ke grafickým technikám už svým osobním příkladem.

Jak napsala k práci Petra Melana Mgr. Dana Melanová:

„Petr Melan ke grafice tíhl vždy, lákala ho mnohem víc než malování, než práce se štětcem a barvami. Grafikovi nestačí jen mít nápady a umět dobře kreslit: navíc musí zvládnout náročnou grafickou techniku, kterou si pro ztvárnění svých děl vybral, připravit si měděnou desku a dílo doslova vysedět s lupou a nástroji, které se ničím neliší od těch, jež používali slavní grafici minulých století; poté je s hodinkami v ruce nořit do lázně z kyseliny či chloridu železitého a nakonec do omyté destičky zatřít barvu a s napětím čekat, jaký výsledek vyleze zpod tiskařského lisu. Grafika nikdy není bezprostředním vyjádřením momentálního pocitu jako obraz, ale dlouhodobý proces podobný rituálu. Už jen to, že grafik na desku kreslí rydlem zrcadlově! Stranově obrácenou kresbu tisk srovná do původní

umělcovy představy. Největší dobrodružství potom prožívá při leptání: důležitou roli hraje tolik faktorů – teplota v místnosti, teplota leptací lázně, kvalita mědi, kvalita nanesení krytu, přesná síla vrypu a v neposlední řadě i grafický šotek či múza, kteří umělci v práci pomáhají. V grafické dílně to voní kalafunou, kyselinou a fermeží z tiskařských barev, je to takový výlet do historie, tolik se liší od dnešních moderních technologií. Grafik o sobě nikdy nemůže říci, že už všechno umí, že je hotový, vystudovaný. Celý život se učí, s každou novou grafikou vstupuje do jiné řeky, začíná nové dobrodružství s nejistým koncem.

A právě toto spojení nápadu, poetického výronu umělcovy duše s poctivou prací řemeslníka, která se nedá ošidit, vytváří napětí a polaritu, která Petra Melana tolik láká.

Základem jeho umění je dokonalá, bravurní kresba, připomínající někdy svou realističností vědeckou kresbu, a přesně vyvážená kompozice. Práce na destičce a následná grafická alchymie však v průběhu tvorby počáteční nápad proměňuje; jak se s ním grafik sžívá a mazlí, vkládá do něj další drobná témata a nové pocity. Křehký lept, měkká akvatinta, šerá mezzotinta, to jsou Petrovy oblíbené techniky. Dosahuje v nich dnes už mistrovství svých velkých vzorů, umělců renesance a manýrismu, ale když si prohlíží práce Rembrandtovy, Callotovy, Dürerovy či Hollarovy, pořád tvrdí, že se má co učit a že má k těm velkým mistrům ještě daleko.

Petr Melan nestřídá styl práce, formu vyjádření, nemění techniky, jen je stále zdokonaluje. Co však neustále obměňuje jsou náměty a příběhy svých většinou drobných obrázků. Ano, příběhy. Melan je spíše epik než lyrik, spíše vy-

pravěč než pěvec. Má rád ženské tělo, lidské tváře, Prahu, přírodu, lodě, inspirovuje ho historie, filosofie, slavné osobnosti ze světa literatury, malířského i hudebního umění, antika, Bible. Nápady v sobě dlouho nosí a přemílá do doby, než se mu najednou spojí do vizuální představy natolik konkrétní, že si vyžadují okamžité ztvárnění. Říká tomu, že rodí. Každá jeho grafika má svůj hlavní příběh, a navíc spoustu drobných detailů, na něž divák přijde třeba až po další prohlídce. Ačkoli dokáže do grafiky vložit své přesné představy a chtě-li i poselství, vždycky v ní nechává prostor pro divákovu fantazii a úvahy. Má rád vtip, ale vtip přívětivý, neshazující, jemně ironizující. V posledních letech se mu v grafice objevují náměty zamýšlející se nad během času, tajemstvím života, mystikou zrodu a zániku, věčnou touhou po vědění a dokonalosti, po nichž prahly a před nimiž se pokorně skláněly celé generace učenců a umělců.

Petr Melan se dnes zabývá skoro výhradně tvorbou volných grafických listů, i když alespoň jednou do roka vytvoří také exlibris pro šťastného sběratele, jemuž se podaří ho uprosit. Jeho exlibris jsou velmi vyhledávaná a sběrateli hodně ceněná. Občas odkládá grafické náčiní a bere do ruky pero či štětec, aby si připomněl svoji druhou profesi, ilustrátorství. Má na svém kontě řadu ilustrací hlavně historických knih, ale také pohádek, naučné literatury a učebnic.

Poprvé vystavoval samostatně začátkem osmdesátých let v Praze, od té doby již absolvoval řadu výstav doma i v zahraničí, za exlibris byl několikrát oceněn na mezinárodních výstavách. Je členem grafického spolku Hollar, který sdružuje přední české umělce věnující

se tomuto oboru. Práce, v níž s takovou lehkostí spojuje umění s poctivým řemeslem, naplňuje celý jeho život. Je si vědom toho, že má velké štěstí, když se může věnovat činnosti, která jemu přináší největší radost.“

Výstava potrvá do 24. března. Galerie Univerzity Pardubice v Univerzitní knihovně je otevřena tradičně od pondělí do pátku od 8 do 18 hodin, v sobotu od 8 do 12 hodin. Vstup je zdarma.

(vw)

Otevřena výstava o Františku Hrnčířovi (1860 – 1928)

Jedním z výstupů interního grantu Fakulty filozofické UPa č. RA 171006 s názvem „F. Hrnčíř – regionální dokumentace“, jehož řešitelem je prof. PhDr. Karel Rýdl, CSc., byla příprava a realizace výstavy dokumentů, které se podařilo shromáždit z regionálních archivů, muzeí a dalších institucí v průběhu roku 2007 i za pomoci některých studentů 3. ročníku oboru Humanitní studia.

Výstava o deseti panelech plných fotografií, archivních dokumentů, ukázek z různé tvorby F. Hrnčíře, významného, ale polozapomenutého učitele, spisovatele, redaktora, muzejníka a nakladatele, který působil v Pardubickém kraji v Dřevíkově, Hlinsku, Heřmanově Městci a Hrochově Týnci, byla zahájena dne 5. listopadu 2007 vernisáží, které se zúčastnil např. PhDr. František Hýbl, ředitel Muzea Komenského v Přerově, Ing. Petr Schejbal, místostarosta z Hrochova Týnce (který si výstavu již objednal na příští rok), pracovníci a studenti Fakulty filozofické. Na vernisáž přijeli i všichni pozvaní vnuci a vnučky Františka Hrnčíře, paní Eva Větrovská z Nymburka, Libuše Beláčíková, Šárka Zedníková a Ctirad Hrnčíř z Prahy i se svými dalšími potomky. Po vstupní přednášce prof. PhDr. Karla Rýdla, CSc. si všichni přítomní se zájmem prohlédli výstavu se zajímavými vzácnými dokumenty.

Je již jakousi samozřejmostí, že ve svém nabytém profesním programu prof. Rýdl nezapomíná na svou badatelskou činnost v oblasti dějin českého školství. Netušíme, koho přemlouvá, aby den měl 25 hodin, ale přejeme mu mnoho úspěchů ve všech rovinách jeho profesních aktivit a těšíme se společně se studenty na další obohacení v oboru historie a dějiny pedagogiky.

z výstavy „F. Hrnčíř – regionální dokumentace“ ve vestibulu Univerzitní auly

Pozvánka:

Další připravovaná akce podobného charakteru s názvem „**Historické koncepty sociální pedagogiky – inspirace pro současnost**“ se uskuteční dne **3. dubna 2008** v kongresovém sále rektorátu Univerzity Pardubice. Jedná se o odborné vědecké sympozium u příležitosti 3. roku od úmrtí významného českého historika školství a pedagogických idejí v Evropě, prof. PhDr. Jozefa Cacha, CSc.

(bližší informace: adriana.sychrova@upce.cz, nebo tel. 466 036 421)

PhDr. Ilona Moravcová, Ph.D.
Katedra věd o výchově FF

Vánoční koncerty Vysokoškolského uměleckého souboru (VUS) Pardubice

Cyklus Vánočních koncertů zahájil VUS Pardubice již tradičním uvedením České mše vánoční Jakuba Jana Ryby na schodišti děkanátu Fakulty chemicko-technologické Univerzity Pardubice v pondělí 10. prosince 2007. Celý cyklus vánočních koncertů 2007 byl provázen dvěma stěžejními díly – výše zmíněnou *Rybovkou* a klasickým dílem Wolfganga Amadea Mozarta *Missa Brevis KV 220*, která nese název *Spatzen Messe*. V úterý 11. prosince VUS uvedl tato dvě díla v Sezemickém domě na již třetím vánočním koncertě Východočeské tiskárny, spol. s r. o., a města Sezemice. Středa 12. prosince je termín, kdy soubor každoročně pořádá vánoční koncert v Rytířských sálech pardubic-

kého zámku. Letos tam kromě zmíněné *Spatzen Messe* soubor uvedl také světové koledy a známé české lidové koledy, při nichž vyzval obecnost ke společnému zpívání.

Aby toho nebylo málo, uskutečnil VUS ještě v pátek tři dopolední vystoupení v duchu zábavně výchovných koncertů pro pardubická gymnázia. Takto náročný týden zakončil v neděli koncertem v kostele sv. Martina v Holicích, kam jej pozval šéfredaktor Holických novin pan Lukáš Peška. Ke každoročnímu účinkování je VUS již pravidelně zván městem F. L. Věka, aby zde v dobrušském kostele sv. Václava uvedl za doprovodu orchestru a sólistů tamní základní umělecké školy Českou mši vánoční. Cyklus

na schodišti FChT 10. prosince

Sezemický dům 11. prosince

vánočních koncertů VUS Pardubice 2007 ukončil soubor v sobotu 22. prosince ve Východočeském divadle Pardubice, které bylo plně obsazené. VUS v tomto cyklu doprovázel orchestr posluchačů pardubické konzervatoře Orchestra d'archi Mgr. Jiřího Kuchváčka. Sóla zpívali Zdeňka Grossová, Helena Tamelová, Jan Kučera a Jan Jiráček.

Koncerty Vysokoškolského uměleckého souboru Pardubice v Holicích a ve Východočeském divadle se uskutečnily pod záštitou vícehejtmana Pardubického kraje Ing. Romana Línska. Velice nás překvapila hojná návštěvnost koncertu ve Východočeském divadle, protože Českou mši vánoční uvedla dva dny před námi v Pardubicích také Komorní

kostel sv. Martina 16. prosince

filharmonie Pardubice. Je vidět, že v pardubickém publiku má VUS mnoho příznivců, jimž tímto srdečně děkujeme. Po posledním koncertě se uskutečnila v divadelním klubu členská schůze sou-

nový umělecký vedoucí VUS a dirigent Ondřej Tajovský s primátorem Ing. Jaroslavem Demlem

boru, v jejímž průběhu oznámil dosavadní umělecký vedoucí, že po bezmála patnácti letech přenechává soubor mladšímu kolegovi Ondřeji Tajovskému.

*Eva Kudynová
členka VUS Pardubice*

sport

Lyžařský zájezd do Rakouska 2008

výprava univerzitních lyžařů a snowboardistů v Dolomitech

V závěru ledna letošního roku uspořádala Katedra tělovýchovy a sportu Univerzity Pardubice lyžařský zájezd do Rakouska. Oproti loňskému roku bylo ubytování zajištěno v penzionu a s polopenzí. Cílem naší cesty bylo městečko Lienz a okolní Dolomity.

Odjezd byl stanoven na 24. ledna ve večerních hodinách. Přesně padesát účastníků zájezdu odjíždělo po deváté hodině večerní směrem České Budějovice – Dolní Dvořiště. Na hranicích s Rakouskem nás již nezdržovala žádná pasová a celní kontrola. Noc probíhala bez problémů a ráno kolem osmé autobus dorazil k místu našeho ubytování

do vesničky Iselsberg před pension Iselsbergerhof. Zde se celá skupina lyžařů a snowboardistů převlékla a autobusem pokračovala k dolní stanici lanovky Lienzer Bergbahnen. Ta nás vezla do střediska Zetttersfeld. Středisko se nachází nad malebným Lienzem a sousedí s kopcem Hochstein, kde jezdí ženy světový pohár v alpském lyžování. Snowboarding a lyžování na Zetttersfeldu bylo vynikající zvláště odpoledne, kdy perfektně upravené sjezdovky ozářilo slunce.

Výhodou letošního lyžování v Alpách bylo, že v ceně zájezdu byl skipas pro celou oblast východního Tyrolska. To

zahrnovalo devět středisek včetně jednoho ledovce. Díky tomu celý zájezd vyrazil druhý den do střediska Matrei. Zde se lyžuje na více než 55 kilometrech sjezdových tratí. I zde nás provázelo slunečné počasí.

V neděli, kdy jsme předpokládali menší počet návštěvníků, byl naplánován ledovec Mölltal. Bohužel naše plány překazilo počasí, pro silný vítr nefungovaly lanovky v horní části ledovce. Nakonec nezbývalo nic jiného než vyrazit do menšího střediska Obertilliach, které bylo jako jedno z mála v provozu. Středisko se nachází nad malebným údolím, kde jsou perfektně upravené běžecké tratě.

Čtvrtý den se počasí umoudřilo a nás čekalo lyžování v Sillianu. Zde je skoro padesát kilometrů sjezdovek a nádherné panorama Alp a italských Dolomit. Poslední den se od penzionu vyrazilo na dlouho očekávaný ledovec Mölltal.

Na ten se celá naše skupina dostala vlakem, jehož cesta trvá asi deset minut. Pro některé jedince není jízda zrovna příjemným zážitkem, protože vlak s názvem Gletscher Expres jede tunelem vykopaným ve skále. Samotné lyžování a snowboarding na tomto ledovci nemají chybu. Jsou zde dva široké carvingové svahy, které začínají ve výšce 3 122 metrů. Na celém ledovci je 53 ki-

lometrů sjezdovek a řada freeridových terénů. Tomuto krásnému místu vévodí 3 798 metrů vysoký Grossglockner. Zkrátka lepší závěr si nikdo z nás nemohl přát.

Ve večerních hodinách se náš autobus vydal zpět na cestu do Pardubic. Zkušební a nám z loňského roku známý pan řidič dopravil celou skupinu bezpečně domů.

Dle ohlasů všech účastníků lze zájezd hodnotit více než kladně. Počasí, až na jeden den, k nám bylo více než přívětivé a podmínky pro lyžaře i snowboardisty byly vynikající.

Nezbývá nic jiného, než se na tuto výbornou partu sportovců těšit i příští rok.

Mgr. Jan Němec

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

8. ročník volejbalového turnaje zaměstnanců

Dne 6. února 2008 se v našich tělocvičnách uskutečnil volejbalový turnaj zaměstnanců naší univerzity. Letošní již 8. ročník se podruhé hrál v novém areálu. Celý turnaj probíhal ve větší tělocvičně, zápasy probíhaly pro zúčastněná družstva za stejných podmínek a navíc byla vytvořena pěkná sportovní atmosféra s diváckou kulisou.

Do turnaje se přihlásilo 9 družstev, nejpočetněji byla zastoupena FChT – třemi kolektivy a po jednom vyslaly DFJP, FES, FEI, FF, rektorát a poprvé se také zúčastnil tým Univerzitního konferenčního centra.

Reprezentanti fakult a jednotlivých samostatných útvarů byli vylosováni do dvou skupin, hrálo se systémem každý s každým s tím, že do závěrečných bojů postupovala první dvě družstva z každé skupiny, ostatní hrála o pořadí.

Ani letošní ročník nepřinesl ve výsledkové listině žádné překvapení. Již tradičně zvítězilo družstvo Fakulty chemicko-technologické, které hrálo ve složení: prof. Ing. Petr Mikulášek, CSc. jako kapitán, dále prof. Ing. Ivan Švančara, Dr., doc. Ing. Jiří Kulhánek, Ph.D., doc. Ing. Břetislav Janovský, Dr., Ing. Jan Gojný, Ing. Hana Šťastná a Ing. Michaela Elcnerová. Vítězné družstvo převzalo zlatý putovní pohár.

Během turnaje panovala příjemná sportovní atmosféra a pohoda ve smyslu, i když jsme nevyhráli, hlavně, že jsme se zúčastnili a udělali něco pro své tělo.

Je dobře, že tradice volejbalových turnajů zaměstnanců Univerzity Pardubice úspěšně pokračuje. Příští rok si jistě všichni rádi přijdou zahrát znovu.

společný nástup

momentky ze hry

Konečné pořadí družstev:

1. Fakulta chemicko-technologická
2. Rektorát
3. Fakulta filozofická
4. FChT – Boženka
5. FChT – Broučci
6. Fakulta elektrotechniky a informatiky
7. Fakulta ekonomicko-správní
8. Dopravní fakulta Jana Pernera
9. Univerzitní konferenční centrum

Mgr. Petr Filip

Katedra tělovýchovy a sportu UPa

finálový souboj

vítězné družstvo FChT

kapitán vítězného družstva přebírá pohár

Mezinárodní turnaj ve volejbalu v Olomouci

Dne 21. listopadu pořádal Akademik sport centrum Univerzity Palackého v Olomouci Mezinárodní turnaj ve volejbalu smíšených družstev vysokých škol. Turnaj se konal u příležitosti oslav 17. listopadu – Mezinárodního dne studentstva. Tohoto turnaje se zúčastnilo i družstvo reprezentující Univerzitu Pardubice ve složení Jana Andresová (FES), Martina Adámiková (FF), Markéta Chlubnová (FES), Filip Bojanovský (FES), David Stránský (FEI), Martin Stránský (FEI), Martin Šábrt (FEI) a Radek Valenta (DFJP). Turnaje se zúčastnilo celkem 8 družstev – Přírodovědná fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (PřF), Žilina, Fakulta tělesné kultury Univerzity Palackého v Olomouci (FTK), Znojmo, Zlín, Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (FF), Vysokoškolský sportovní klub Univerzity Palackého v Olomouci (VSK) a Univerzita Pardubice. Družstva byla rozdělena do dvou čtyřčlenných skupin, ze kterých postupovala první dvě. V úvodním zápase naší skupiny jsme kvůli špatnému příjmu a nedůraznému útoku podlehli PřF Olomouc 0:2 (25:13, 25:10). Ve zbývajících dvou zápasech ve skupině jsme po zlepšeném výkonu, zejména na přihrávce, porazili družstvo ze Žiliny 2:0 (25:15, 25:22) a družstvo FTK Olomouc 2:0 (25:18, 25:13). Tím jsme si zajistili postup do finálové čtyřky z druhého místa. Zde jsme narazili na vítěze druhé skupiny, družstvo FF Olomouc, se kterým jsme sehráli výborný první set (25:23), ale poté jsme mu jednoznačně podlehli ve druhém setu i tiebreaku (10:25, 7:15) a z postupu se radoval náš

reprezentační družstvo naší univerzity

soupeř. Po prohře se Zlínem 0:2 (22:25, 22:25), se kterým jsme sehráli vyrovnaný boj, ale vždy nám chybělo trochu štěstí v koncovce setů, jsme obsadili konečné 4. místo. Věřím, že se této akce zúčastníme i příští rok a budeme minimálně stejně úspěšní.

Martin Šábrt

student 3. ročníku Fakulty elektrotechniky a informatiky UPa

osobnosti

Vzpomínka na prof. Josefa Tichého

Univerzita Pardubice a zvláště Katedra fyzikální chemie nečekaně ztratily na sklonku minulého roku dlouholetého spolupracovníka, profesora, inženýra Josefa Tichého, doktora chemických věd. Zemřel nenařadě 22. prosince 2007 ve věku nedožitých 72 let.

Profesor Tichý maturoval v roce 1956 na Průmyslové škole chemické v Přerově, absolvoval v roce 1961 VŠCHT v Pardubicích ve

specializaci Organická technologie, v letech 1962 – 65 vypracoval a obhájil v Ústavu fyzikální chemie J. Heyrovského v Praze disertační práci z oboru heterogenní katalýzy. V roce 1965 se stal členem Katedry fyzikální chemie tehdejší VŠCHT v Pardubicích, která patřila a patří k nejlepším ka-

tédram na Fakultě chemicko-technologické naší univerzity. Podařilo se mu prakticky od nuly, a zvláště na začátku za velmi těžkých materiálních podmínek vybudovat na katedře excelentní pedagogické a výzkumné pracoviště heterogenní katalýzy, které je dnes uznávané nejen v České republice, ale i v zahraničí (Itálie, Španělsko, Rusko, Německo, Polsko). Zasloužil se nejen o dosažení nejvyšší úrovně výuky tohoto oboru, ale i o jeho vynikající vědeckovýzkumnou úroveň a pověst. Avšak teprve po roce 1989 mohla být jeho odborná i pedagogická kvalita uznána i oficiálně: Získání velkého doktorátu (1989), docentury (1990) a jmenování profesorem (1992), vše v oboru fyzikální chemie.

Profesor Tichý vychoval desítky diplomantů-inženýrů a řadu doktorandů, vychoval i zdatné nástupce na KFCh, řada nynějších vynikajících českých i slovenských pracovníků v oboru heterogenní katalýzy mu vděčí za své odborné znalosti i akademické a vědecké tituly. Byl jsem mnohokrát přímým svědkem, jak se na prof. Tichého obracely domácí i zahraniční vědecké kapacity se žádostí o odborný posudek či konzultaci své práce. Prof. Tichý je autorem a spoluautorem 60 publikací

(většinou v mezinárodních časopisech), 17 patentů, 5 skript a 35 příspěvků na kongresech a sympozích.

Je třeba připomenout i organizační zásluhy prof. Tichého o Univerzitu Pardubice ve funkci prorektora pro pedagogiku (1993 – 1997) a o KFCh ve funkci jejího vedoucího (1997 – 2002) v nelehkých porevolučních dobách vzniku univerzity. Pedagogickou i vědeckou činnost na katedře vykonával prof. Tichý, i již emeritovaný, doslova do posledních dnů svého života.

Kromě odborných kvalit prof. Tichého jako vynikajícího českého fyzikálního chemika je třeba vyzdvihnout i jeho osobní vlastnosti. Byl vynikajícím kolegou a spolupracovníkem, ochotným vždy v případě potřeby poradit a pomoci, i když sám neměl osobní život nijak lehký. Přestože relativně brzy

ovdověl, vychoval zdárně dvě děti. Minulým režimem byl po odborné stránce viditelně šikanován, protože v důležitých služebních a společenských věcech hájil svůj názor, který se většinou neshodoval s tím oficiálním, a to i proti mocným tohoto světa. Vedle odborné činnosti se zajímal vždy i o věci veřejné, žil aktivním kulturním životem (byl např. zakládajícím členem Vysokoškolského uměleckého souboru) a měl rád sport (v mládí hrál velmi dobře stolní tenis).

Prof. Tichý byl po celou dobu, co jsem ho znal, spolehlivý a laskavý přítel, pečlivý otec rodiny a čestný člověk. Čest jeho památce!

za spolupracovníky
doc. Ing. Karel Komers, CSc.
Katedra fyzikální chemie FChT

75 let profesora Jaroslava Holečka (*6.2.1933)

jubilantovi prof. Holečkovi (vpravo) gratuluje děkan FChT prof. Lošťák

V úterý 5. února 2008 přijal děkan Fakulty chemicko-technologické prof. Ing. Petr Lošťák, DrSc. ve své pracovně prof. Ing. Jaroslava Holečka, DrSc., aby mu u příležitosti jeho 75. narozenin poděkoval za práci, kterou v průběhu více než 50 let na fakultě vykonal. Setkání se zúčastnil též vedoucí Katedry obecné a anorganické chemie prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc.

Jaroslav Holeček je rodákem z moravského Štramberka a do Pardubic přišel v roce 1952 studovat na tehdejší Vysokou školu chemicko-technologickou (nyní Univerzitu Pardubice). Studium na katedře organické technologie ukončil s vyznamenáním. Po celou svou profesionální kariéru se však věnoval a nadále i věnuje spíše chemii anorganické, později i organokovové. V letech 1957 – 1960 byl aspirantem profesora Jiřího Klikorky, tehdejšího rektora VŠCHT v Pardubicích, poté pracoval na katedře obecné a anorganické chemie jako asistent, později docent a profesor.

Pedagogickou činnost zahájil na Katedře obecné a anorganické chemie VŠCHT v Pardubicích již v roce 1960. Je autorem

dvoudílných skript, jejichž přípravě věnoval velké úsilí. Po vyloučení ze strany nemohl v období normalizace delší dobu učit a věnoval se intenzivně výzkumné činnosti a spolupráci s průmyslem. Od počátku 80. let mohl opět publikovat a začal se věnovat výzkumu organometalických, zejména organo-cínitých sloučenin. Habilitoval se v roce 1990 a v následujícím roce byl jmenován profesorem pro obor Anorganická chemie. Hodnost doktora chemických věd získal v roce 1990 obhajobou své doktorské dizertační práce s názvem „*Studium syntézy, vlastností, struktury a reaktivity některých tříd organokovových sloučenin prvků IVb skupiny*“. V roce 2004 byl zvolen členem Učené společnosti ČR.

Profesor Holeček byl v letech 1992 – 1998 vedoucím katedry obecné a anorganické chemie, pracoval ve vědeckých radách FChT a VŠCHT v Praze, byl předsedou akademického senátu, úspěšným řešitelem projektů Grantové agentury České republiky i dalších projektů, předsedou komise pro obhajobu disertačních prací (Ph.D.) a věnoval se mnoha dalším činnostem. Je autorem nebo spoluautorem více než sto čtyřiceti původních vědeckých prací, publikovaných většinou v renomovaných zahraničních časopisech. Jeho práce jsou velmi často citovány, jak lze dokázat zařazením prof. Holečka mezi nejcitovanější české chemiky. Jeho dvě nejuspěšnější práce byly zatím citovány více než dvěstěkrát, několik dalších publikací více než stokrát.

V současné době pracuje profesor Holeček na katedře na částečný úvazek, a i když už nepřednáší, věnuje se výzkumné práci a je i v současné době řešitelem grantu GA ČR.

Profesor Holeček se však nevěnoval jen chemii, našel si čas i na pravidelnou návštěvu koncertů, divadelních představení a četbu, v poslední době pak i na cyklistické výlety v okolí Pardubic a Rybitví.

Vedení fakulty i pracovníci katedry obecné a anorganické chemie mu přejí hodně pevného zdraví a zdaru v jeho záslužné práci.

prof. Ing. Ladislav Koudelka, DrSc.
vedoucí Katedry obecné a anorganické chemie FChT

obsah

univerzita

- Od ledna má univerzita sedmou fakultu – Fakultu elektrotechniky a informatiky I
- **Uděleny dva čestné doktoráty a slavnostně uvedena do funkce děkanka Fakulty ekonomicko-správní** 2

- Předvánoční zasedání správní rady 8
- Lednové zasedání vědecké rady 9
- **Přijímací řízení pro studium v akademickém roce 2008/2009** 10

- Co je vlastně EHEA a ERA? 12
- **Inspirace v Asii – Singapur a Taipei** 14

- Rozvíjení spolupráce FES s japonskými univerzitami 17
- Vydavatelství Univerzity Pardubice 17

fakulty a vysokoškolský ústav

- Baderova cena za organickou chemii pro rok 2007 18
- Návštěva prof. Lovase na Dopravní fakultě Jana Pernera 19
- Cyklus přednášek profesora Hertela pro studenty doktorského studia Dopravní fakulty Jana Pernera 20
- Nikdy nebyla naše budoucnost nepředvídatelnější – žijeme ve světě po Osvětimi 20
- „Zvedat lidem hlavy a držet ji sám nad vodou“ 21
- Vítězové z Fakulty restaurování 22
- Historická výroba pergamenu 23
- Seminář „Mobility 2007“ na Fakultě restaurování 24
- **Restaurátoři z Litomyšle přivezli z Francie vítězství ze sněhové sochařské soutěže** 25

- GIS DAY 2007 na Ústavu systémového inženýrství a informatiky 25
- Vánoční setkání Fakulty ekonomicko-správní 26

konference, semináře

- Sympozium s prof. Krejčím: o nezbytnosti celkového pohledu 27
- Bavorsko – české sousedství v kultuře a hospodářství 28
- O mezinárodní vědecké konferenci v Omsku 29
- III. mezinárodní kongres germanistů v Seville 29

studenti

- „Cena Emila Škody“ absolventu Dopravní fakulty Univerzity Pardubice 30
- Sociální analýza studentů Fakulty filozofické 32

kultura

- **51. výstava v Galerii Univerzity Pardubice – Petr Melan – Grafika** 33

- Otevřena výstava o Františku Hrnčířovi (1860 – 1928) 35
- Vánoční koncerty Vysokoškolského uměleckého souboru (VUS) Pardubice 35

sport

- Lyžařský zájezd do Rakouska 2008 36
- **8. ročník volejbalového turnaje zaměstnanců** 37

- Mezinárodní turnaj ve volejbalu v Olomouci 38

osobnosti

- Vzpomínka na prof. Josefa Tichého 38
- 75 let profesora Jaroslava Holečka 39

Vydává Univerzita Pardubice jako svou nepravidelnou účelovou publikaci. Adresa redakce: Univerzita Pardubice, Rektorát, Studentská 95, 532 10 Pardubice 2, tel.: 466 036 555, fax: 466 036 361, e-mail: promotion@upce.cz.

Zpravodaj UPa je zveřejněn též na webové stránce univerzity na adrese: <http://www.uni-pardubice.cz> (v kapitole univerzita – dění na univerzitě). Šéfredaktor: Ing. Valerie Wágnerová. Redakční okruh: doc. Dr. Ing. Libor Beneš, Ing. Ivo Holava, PhDr. Miloš Charbuský, CSc., doc. PhDr. Tomáš Jiránek, Ph.D., doc. Ing. Ivana Kraftová, CSc., doc. Ing. Tatiana Molková, Ph.D., Tomáš Pospíchal, Ing. Iva Ulbrichová, CSc., Ivana Veselá.

Fotodokumentace: Univerzitní konferenční centrum – Adrian Zeiner, Lukáš Báchor a archiv pořadatelů akcí. Grafická úprava a sazba: Informační centrum – Ing. Alena Komárková. Tisk: Tiskařské středisko Univerzity Pardubice – březen 2008 – náklad I 500 ks